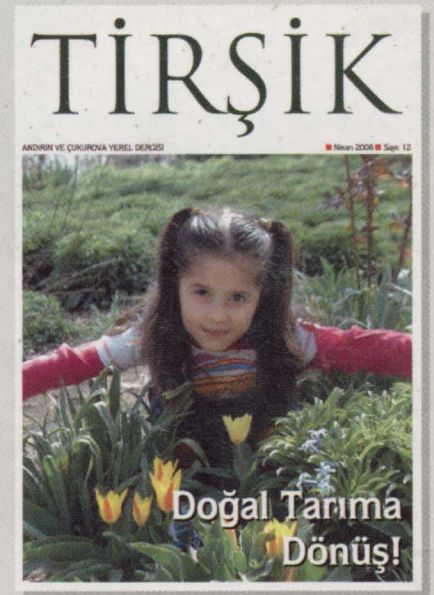
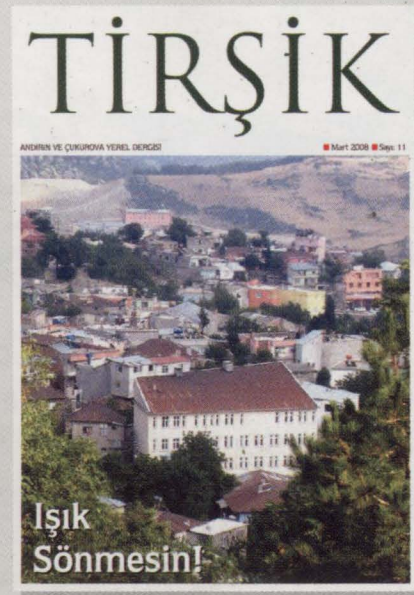
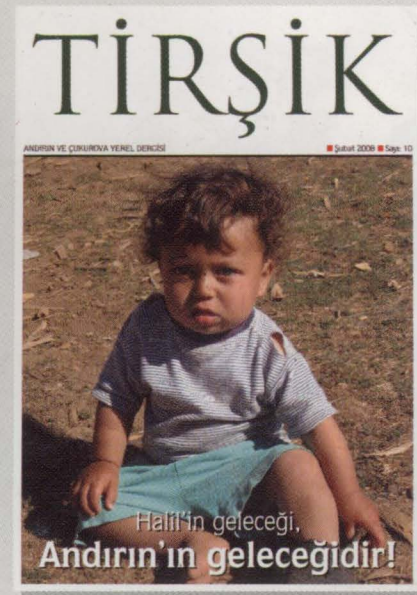
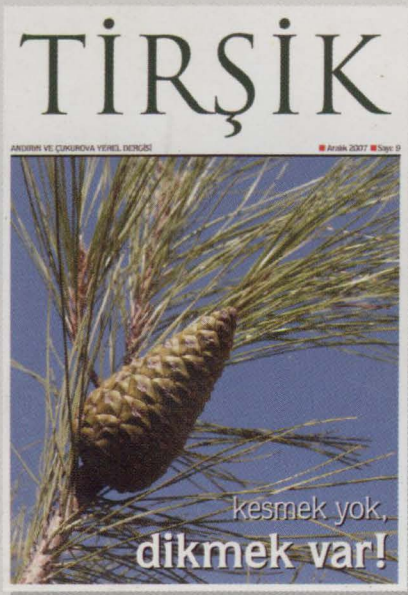
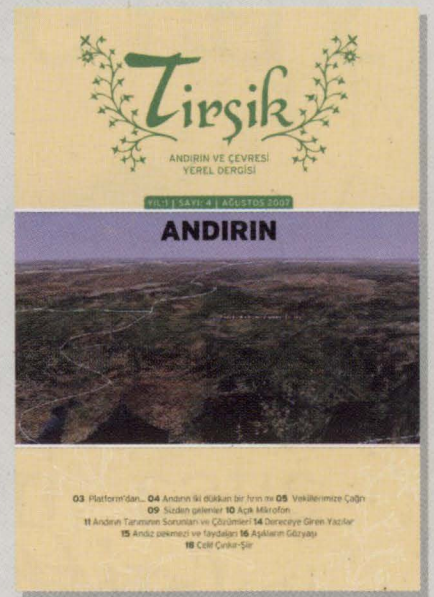

TİRŞİK

ANDIRIN VE ÇUKUROVA YEREL DERGİSİ

Mayıs 2008 Sayı: 13

Bir Yaşındayız!

*"doğanın en
tatlı armağanı"*

alpedo®

-KAHRAMANMARAŞ-

*"gift of
the nature"*

KAHRAMANMARAŞ KERVAN PASTANE DONDURMA GIDA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Fabrika : Yeni Sanayii Sitesi 7.Çarşı No:46 KAHRAMANMARAŞ Tel: 0.344 236 21 21 (pbx) Fax: 0.344 236 37 07
İstanbul : İkitelli Org. San. Böl. Esenler San. Sit. 21. Blk No:5 İSTANBUL Tel : +90 212 549 36 21 Fax : +90.212 549 36
Ankara : Öz Ankara Gıda Sit. 4. Blk. No:156 MacunKöy/ANKARA Tel : +90 312 387 52 66 Fax : +90 312 387 52 67

web: www.alpedo.com.tr email: info@alpedo.com.tr

ALPEDO Dondurma bir KERVAN Pastaneleri kuruluşudur.

1'e 1000 katıyoruz

GaiaTanıtım olarak,

çağdaş tanıtım anlayışını, etkili tasarımları, geri dönüşümü yüksek fikirleri, satış odaklı iletişim çözümlerini, gerçekçi fiyatlandırmayı ve kaliteli hizmeti amaç edindik.

Gaia Tanıtım

İsmet İnönü Cad. No:55 /4 34413

Çeliktepe 4.Levent İSTANBUL

Tel: (0 212) 264 26 02-03

Faks: (0 212) 264 26 05

TİRŞİK

ANDIRIN VE ÇUKUROVA YEREL DERGİSİ

Andirin Gelişim Platformu Adına İmtiyaz Sahibi
Ahmet NARİNOĞLU

Genel Yayın Koordinatörü
Salih ZENGİN

Yazı İşleri Müdürü
Gökhan GÖK

Yayın Kurulu
Ahmet NARİNOĞLU
Hüsnü KARCI
H. Salih ZENGİN
Tahsin SARIBIYIK
Celil ÇINKIR
Cumali YAŞAR

Abone, Reklam Ve Halkla İlişkiler
Rahmi GÜRLEK
İskender ZENGİN
Göksel ALTUNSU

Adres
Eski Osmanlı Sok. Dilan Sit.
A Blok No:8 K.6 D.11
Mecdiyeköy / Şişli - İstanbul

Telefon
0212 273 02 46

Web Adresi
www.andirin.org.tr

e-posta
andiringelisimder@gmail.com

Yayın Türü
Yerel Dergi

Grafik-Tasarım
Yeşim Karakoç

Baskı
Mart Matbaacılık Sanatları Tic. ve Ltd. Şti.

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir.

İçindekiler

- 4 Platformdan
- 5 1 Yaşındayız
- 7 Kanber Rişvanoğlu
- 8 Tirşik Festivali
- 10 Orhan Benli
- 11 Kadirli Turp Festivali
- 12 Bisiklet Zamanı
- 13 Leylerler Geldi
- 14 Haberler
- 15 Bir Tarih Projesi
- 16 Röportaj
- 18 Şiir
- 19 Andirin Adı Konmamış Gücü
- 20 Andirin Monografyası
- 22 Proje Dünyası
- 23 Bir Olay
- 24 Not Almak
- 25 Şiir
- 26 Remzi Çıngıl
- 27 İbrahim Ergün'den
- 28 Öykü
- 30 Aşıkların Gözyaşı

Platform'dan

Nisan baharın ortasıdır. Yani baharın tam tadına varıldığı aydır. Toroslar'da toprakta ne tohum varsa çıkmış, ne ağaç varsa filizlenmiştir. Ağaçlar çiçeklerini sergiler bezirgan edasıyla. Bitkiler renk yarışına koşar. Rüzgâr ılık, hafif dokundurur. Çiçekler kokularından bir demet sunar. Andirin'da Toroslar'da, Ova'da tabiatın, toprağının en şirin olduğu mevsimdir bahar. Görülesi, gezilesi nice güzellikler bulursunuz.

Nisan, Andirin Gelişim Platformunun hedeflediği faaliyetlere sahne oldu. 17 Nisanda Andirin'da ilk Tirşik festivali, Kadirli'de okullarda Çanakkale sergileri, Kahramanmaraş ve Gaziantep'te dernek kurma çalışmaları, okullarda yarışmalar hemen sayacaklarımız. Bu arada Mayıs ayının hazırlıkları sürüyor. Adana, Ankara ve İstanbul'da bahar buluşmaları ve çalıştaylar yapılacak.

Platform olarak önemseydiğimiz, yurdun her köşesine dağılmış hemşerilerimizin birlikte olma, memleketinin değerlerini yaşama ve yaşatma duyarlılıkları. Bunlar ancak bir araya gelmekle, paylaşmakla olur. Toplumun önüne çıkanların fedakâr ve kucaklayıcı olması kaçınılmaz. Böylesi bir ekipleşme ortaya çıkıyor, bizi umutlandırıyor.

Nisan ayı proje çalışmaları ile geçti. Andirinde, kurulan proje merkez somut projeler üretiyor. Platform projelerine devam ediyor. Kültür varlıkları araştırma ve envanter projesi, köy araştırmaları projesi hepimizi şimdiden heyecanlandırıyor. Hemşerilerimizden proje önerileri gelmeye devam ediyor. Projeli düşünmenin çağdaş düşünme şekli olduğunu söylemeye gerek yok.

Kanber Rişvanoğlu aramızdan ayrıldı. Andirininlilerin Kanber Amcası. İlçe merkezinde dahi, okul yokken Kesimden çıkmış, hukuk eğitimi almış bir insan. Aydın, koca bir çınar. Andirininin geçmişini çok iyi bilen, tahlil edem insan. Anılarını kısmen yayınladı. Hala yazıyordu. Ailesinden bu eşsiz birikimi derleyerek yayınlamasını bekliyoruz. Kendisini rahmetle anıyoruz.

Biz yıl göz açıp kapayıncaya kadar geçti. Tirşik on ikinci sayıya ulaştı. Nerdeyse her gün verilen onlarca insan emeği, her sayıda enine boyuna işlenen dosyalar, yüzlerce görüş ve yazılar. Kültür ve değerlerimizden yazıya dökülenler. İnceleme, araştırmalar. Edebi yazılar, şiirler. Hepsi yöre insanımızın özgün çalışmaları. Bir yılda on iki sayı gösterdi ki, maya tuttu. Doğru yoldayız. Devam etmeliyiz.

Mayıs ayında güzel faaliyetlere şimdiden hazırlanıyoruz.

Rakamlarla Tırşik Dergisi

Gökhan GÖK

Kültür varlığımıza bir lezzet, besin olsun; bizi bir ve beraber kılsın diye başlattığımız, Tırşik Dergisi sadece 1 yaşında.

Oysa bu kısa ömrüne çok şey sığdırdı, çok iş yaptı. Aşağıdaki tabloya yansıtılan

rakamlara ulaşmak hiçte kolay olmadı. Hem yerel hem de genel anlamda iyilik, doğruluk, üretim ve fayda ekseninde bir yayın politikası izlendi. Her sayıda biraz daha serpildi ve büyüdü. Tırşik evinizden, Tırşik Dergisi elinizden umarız hiç eksik olmaz.

Dergimizi bilgi, belge, öneri, yazı, reklâm ve görüşleriyle destekleyen aşağıdaki kişi ve kurumlara teşekkür ederiz.

Dosya İsmi	Duyuru	Tanıtım	Deneme	Haber	İnceleme	Roportaj	Şiir	Fotoğraf	Proje	Reklam Sayısı	Yazar Sayısı	Görüş
Özel Tanıtım Sayısı	4	3		1				11	1	1	3	3
Çalıştay	1		2	1	1			12	2	2	7	8
Öğrenciler İstanbulda			1	1	2	1	4	19	1	2	6	6
Andırın Genel	3	1	2		2		4	34		1	4	10
Eğitim	2	1	1	2		1	2	36	1	2	2	3
Oktay Çağatay	2	1	1	2		1	1	44	6	4	2	13
Andırın Doğası	4	1	1	2	3	1	1	22		3	5	1
Orkideler Hayat Bulacak	2	2	3	3		1	2	20	1	4	7	6
Orman	1	2	5		6	1	2	23	1	4	10	1
Ankara Buluşması	3	1	2	2	4	2	5	20	2	8	10	8
Andırın Meslek Yüksek Okulu	1	2	2	4	3	1	4	33	1	6	9	16
Organik Tarım	2	3	3	2	4	2	5	34	1	4	16	1
Toplam	25	17	23	20	25	11	30	308	17	41	81	76

Reklam Verenler

Güllüoğlu, Gaia Reklam, Çiftlik Restoran, Alpedo, Eser İnşaat, Andırın Postası, Onur Pastanesi, Karahan Matbaa, Formula Sürücü Kursu, Dost Fotoğrafçılık, SKF, İspir, Tado Pastanesi, Mavi Security, Nişancı Balık, Adana Koop Moda Giyim, Özkök Petrol, Hayyam Emlak, Gültepe Sürücü Kursu, Pürtaş petrol, Başak Giyim Keleş Kırtasiye, BT Tekstil, Güven Sıhhi Tesisat, Yeni Ufuk Hastanesi, Sina Petrol, İkizler Oto, Avcı Metal, Avcı tekstil, Sport Giyim, Adil Işık, Zenginoğlu Kuyumculuk, Mostaş Hastanesi

Yazarlar

Ahmet Narinoğlu, Ali Çanak, Celil Arslan, Celil Çinkır, Cezmi Yurtsever, Cumali Yaşar, Derya Yanık, Duran Doğan, Fatma Çoşkun, Gökhan Gök, Göksel Altunsu, Gülgün Sayman Durukan, Halil Çoşkun, Harun Kadioğlu, Hikmet Maraşlı, Hüsnü Karçı, İbrahim Temiz, İlhan Püsküllü, İskender Zengin, İsmail Arslan, Kadir Saltalı, Mehmet Çokbenli, Mehmet Doğan, Misal Bolat, Musa Tolu, Mustafa Arslan, Mustafa Derici, Muzaffer Kabaca, Neslihan Çuhadar, Oktay Çağatay, Öcal Ünal, Ömer Aslantaş, Ramazan Püsküllü, Remzi Çingil, Sait Öztürk, Salih Zengin, Sami Çukadar, Tahsin Sarıbyık, Ufuk Tekin.

Birinci Yaş

Yalnızca insanların doğum günü kutlanmaz. Kurumlar, faaliyetlerinde doğum günleri olur. Yıllar geçtikçe güçlenirler. Tırşik dergisinde bir yılını geride bıraktı. Tıpkı bir çocuk gibi ihtimamla büyüyerek yayın hayatını sürdürüyor.

Tırşik dergisi gücünü Andırın ve Çukurova insanından alıyor. Ağaç için toprak neyse yörenin kültür ve değerleri Tırşik Dergisi için odur. Tırşik Dergisi onlardan beslenirken insanımızın hayat kalitesini artırmayı, kültür ve

değerleri araştırarak yaşatmaya çalışıyor. Tırşik Dergisi bindiği dalı kesmiyor. Binddiği ağacı kökünden besleyerek güçlendiğinde binilen dalında güçleneceğine inanıyor. İnsanı, yöreyi, yereli kucaklıyor.

Tırşik Dergisi ekibi günden güne çoğalıyor. Memleketimiz üzerine kafa yoran her insanın yolu dergiye uğruyor. Biz arıyoruz, onlar arıyor. Tırşik'te buluyoruz. Sizin için, çocuklarımız için.

Tırşik Dergisi sizin sesiniz, soluğunuz olduğu sürece yaşayacak. Her canlı gibi onunda yaşama azmi var. Bu gücü ve gıdayı sizden alıyor. Ortak akıl ve ortak emekle ortak geleceğimize yürüyoruz.

Andırın doktoru neyse Tırşik Dergisi odur. Yaşatanlara, emek verenlere minnettarız.

Bir acı vefat haberi daha...

Mustafa Nevzat İlaç Sanayi Bölge Bayi olarak çalışan henüz 42 yaşındayken nisanın ilk haftasında kalp krizinden vefat eden Eray

Aksoy'la ilgili çok şey söylemek isterdim, dilim hiç bir şeye varmıyor. Ona rahmet, Galip Amcaya, Eşi Arifeye, çocukları Şevval

ile Berkay'a ve tüm sevenlerine sabır diliyorum. Nam-ı diyer Şeker Ahmet'i hiç unutmayacağız.

Andırın Postası Gözüyle ANDIRIN...

İskender ZENGİN

Andırın; Doğasıyla, kültürüyle, eğitimiyle ve yaşam tarzıyla beklide, örnek gösterilebilecek bir ilçe. Fakat sosyal ve ekonomik açıdan aynı şey söylenemez Andırın için.

Andırın'ın sevecenliği, insanların sıcak kanlı ve misafirperverliğinin yanında, bozulmamış kültürüyle bağdaşan ve yaşam tarzını ön planda tutan bir yapıya sahip.

Yıllardır hep göç vermiş bir ilçe. Bugün; K.Maraş, Kadirli, Osmaniye, Adana, Mersin, Ankara ve İstanbul başta olmak üzere, hemen her semtinde mümkündür bir Andırın'lıya rastlamak.

Andırın'ın yıllardır göç vermesinin en büyük nedeni, ekonomik yapısıdır. Haklı olarak; ilçede bir iş imkanı bulamayan, yeteri kadar tarım arazisi olmayan ve okuma imkanı bulamayan

vatandaşlar, bir iş bulurum umuduyla civar il ve ilçelere gidip yerleşip dönmemişler geri. Fakat bunun yanında, ilçemizi ön planda tutan okur-yazar, amir-memur ve çok sayıda da bürokratlarıyla ön plana çıkmıştır Andırın.

Andırın'ın şu an ki nüfusu 10 bin (Köyleriyle beraber 60-70 bin) civarındadır. Bu nüfus ilçe merkezinde yaz aylarında, 15-20 bin'e kadar ulaşmaktadır. Bu artış ta ilçe esnafı için iyi bir potansiyeldir. Yani bir nebze olsun ilçe esnafını ekonomik açıdan rahatlamasıdır.

Andırın 80 yıllık bir ilçe olmasına rağmen, ulaşım açısından hiçte iç açıcı bir konumda değildir. Ulaşımı kolay olmayan (Gerek ilçe, gerekse il, hiçbir zaman istediği potansiyeli yakalayamaz.) ilçemizde dolayısıyla bir iş sahası da yapılmıyor, yapılmıyor haklı olarak. Andırın'ın kabuğunu kırması ve dışa açılması için mutlak surette,

GÖKSUN-ANDIRIN-KADIRLI karayolunun bir an önce hayata geçirilmesi gerekiyor diye düşünüyoruz. Sonuç olarak; her şeye rağmen güzel ve şirin bir ilçedir Andırın. Kışın cefasını çekiyor isek, yazın da sefasını görüyoruz. Andırın Postası Gazetesi olarak, yaklaşık 25 yıldır ilçemizin sorunlarını gündeme getirmeye çalıştık. Ve getirmeye de devam ediyoruz. Geçtiğimiz aylarda oluşturulan **ANDIRIN GELİŞİM PLATFORMU** Yöneticilerini de **"ANDIRIN İÇİN NE YAPABİLİRİZ, NASIL GELİŞTİREBİLİRİZ"** sloganıyla kurulan dernekten dolayı hepsini kutluyor, emeği geçenlere ilçe haklı adına ayrı ayrı teşekkür ediyoruz.

Bütün Andırın'lılar olarak; El ele verip ilçemizi istenilen seviyeye getirelim istiyoruz. Ki; bizden sonra ki nesillere güzel ve daha aktif yaşanılabilir bir ilçe bırakalım...

Andırın'ın Aynası Tırşik Dergisi 1 Yaşında...

Sami ÇUKADAR

Geçtiğimiz yıl mayıs ayında yayımlanmaya başlayan Tırşik Dergisi 1 yaşında. Tırşik Dergisi hakkında görüşlerime geçmeden önce 1993 yılında yaşadığım bir anımı siz değerli okurlarla paylaşmak istiyorum.

"İstanbul Üniversitesi'nde öğrenci iken bir hocam, en kalabalık derslerin birinde, amfide önce memleketimi sordu. Sonra da Andırın Postası'nı ve okuyup okumadığımı sormuştu. Daha sonra Andırın Postası ve Andırın hakkında çok güzel sözler söylemişti. Bu sözleri söyleyen hocamın Andırın'la tek bağlantısı Andırın Postası idi. Sınıfın ortasında bu sözleri söylediği için ayrıca çok gururlanmıştım. Dersten çıkar çıkmaz ilk işim Beyazıt Devlet Kütüphanesi'ne gidip Andırın Postası'nın son sayısını okumak olmuştu". Uzakları yakın yapan, şehirleri, kasabaları başka memleketlere, ülkelere tanıtan, yayan en temel yayınların başında

dergiler, gazeteler gelmektedir. Tırşik Dergisi de bu bağlamda yayın yapan şirin ilçemizi, yöremizi başka diyarlardan insanlara da tanıtan bir yayındır. Kahramanmaraş ya da Andırın'dan olmayan ama Tırşik Dergisi'ni okudum diyen insanlardan güzel haberler almaya, duymaya başladım bile..

Bence, Tırşik Dergisi gerek ismi gerekse içeriği açısından toplumun her kesimine hitap eden bir dergidir. Dergide yayımlanan, bilimsel, deneme, röportaj, şiir, gibi yazıların yanında görsel olarak da son derece ilginç fotoğraflar bulunmaktadır. Andırın Lüğatçesi ve Andırın köyleri ile ilgili şiirler ise her sayıda merakla beklediğim bölümlerdir. Acaba bu sayıda Tırşik Dergisi ekibi hangi unutulmaya yüz tutmuş kelimeyi su yüzüne çıkaracak diye merakla yeni sayıyı beklemekteyim.

Derneklerimizin, Platformumuzun yaptığı etkinliklerin detaylı olarak dergide yayımlanması, projelerin duyurulması, bu tür etkinliklere katılmayanlar için çok bilgilendirici olmaktadır. **"Kaybetmemek için kaydetmek lazım"** mantığıyla da tüm etkinliklerin bir arşivi niteliğindeki Tırşik Dergisi son derece önemlidir.

Son olarak, derginin yayımlanmasında emeği geçen başta Andırın Gelişim Platformu Başkanı olmak üzere sayın Ahmet Narinoğlu'na ve Tırşik Dergisi ekibine teşekkürlerimi iletmek istiyorum. Ayrıca dergimize ilgi ve alaka gösteren değerli okuyucularımıza şükranlarımı sunuyorum.

İyi ki varsın Tırşik! Sonsuza kadar yaşa!

Göz Açıp Kapayınca Kadar Geçti

Andırın'ın sembolü olan "tırşik" dergiyeye ismi konulmalı mı diye aramızda tartışma başladığımızda nasıl heyecan duydum anlatamam. Çocukluğumuzda çalaların ve taşların arasından topladığımız Tırşik gurbette özlediğimiz mahalli yiyeceğimiz iken şimdi edebiyat ve kültür hayatımıza giriyordu. Tırşik ismine karar verilerek dergi, yayın hayatına başladı.

Dergiyeye katılarak görüş ve düşüncelerini, çalışmalarını paylaşan yüzlerce insan, Tırşik ailemizin birer üyesi haline geldiler. Şimdiye

kadar ismini dahi bilmediğimiz ve tanımadığımız hemşerilerimiz ile Tırşik dergisi sayesinde günü birlik konuşur olduk. Ben şahsen hayatımda bu kadar Andırın ve Çukurova bölgesi ile haşır neşir olmamıştım. Hemşerilerimizle bu kadar yoğun münasebetler kurmamıştım. Anladım ki Tırşik Dergisi bizleri bir arada tutan ve kaynaştıran bir rol üstlenmiştir.

Tırşik Dergisi yörenin gelişmesine, insanlarla iletişim kurulmasına, yörenin kültür değerleri ve birikimlerini yazı hayatına taşınmasına yardımcı olmaktadır. Bu misyonun haklılığını bir yıllık

tecrübe göstermektedir. Artık Tırşik Dergisi her sayısında çıkacağı merak edilen konular sebebi ile ipe çekilmektedir. Her sayısında açtığı dosyalarla hem bizleri hem de okuyucuları aydınlatmaktadır. Yıllar sonra görülecek ki Tırşik Dergisi aslında yaşadığımız tarihin dergiyeye dökülmüş sayfaları olacaktır.

Hem Tırşik Dergisine emeği geçenleri hem de yana onu yaşatan asil okuyucular ve hemşerilerimizi kutlamak istiyorum.

Türkiye tarihinden bir sayfa daha koptu:

Ünlü Av. Kanber Rişvanoğlu'nu malesef KAYBETTİK!

Gökhan GÖK

Türk siyaset tarihinin birçok önemli davasında 'Avukat ve Askeri Yargıç' olarak görev yapan, Andırın'ın ilk üniversite mezunu, yaşayan en eski Emekli Askeri Yargıç 'Kanber Rişvanoğlu' önceki hafta İstanbul'da vefat etti.

Türkiye'nin bir dönem en ünlü avukatı olarak Adnan Menderes, Mahir Çayan, Sarp Koray ve Ali Kırca gibi birçok ünlü ismi zor şartlarda savunma cesaretini gösteren Andırın'ın ilk üniversite mezunu, yaşayan en eski Emekli Askeri Yargıç Kanber Rişvanoğlu (98) Nisanın 20'sinde da İstanbul' Kadıköy de ki evinde aniden fenalaştı. Ambulansla hastaneye kaldırılan Rişvanoğlu doktorların yaptığı tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı. Aldığımız bilgiye göre önemli bir hastalığı bulunmayan Rişvanoğlu'nun ölümün solunum yetmezliğinden kaynaklandı.

Siyaset, hukuk, edebiyat ve iş dünyasının tanınmış simalarından Sanatçı Nur Süreç, Eşber Yağmurdereli, Sarp Koray ve Yazar Behçet Çelik gibi birçok ünlünün, 68 kuşağı temsilcilerinin, Andırın Gelişim Platformu ile İstanbul Andırınlılar Derneğinin yönetim kurullarının ve bazı üyelerinin de yer aldığı yurt içinden ve yurt dışından katılan kalabalık bir topluluk 21 Nisan günü Rişvanoğlu'nu son yolculuğuna uğurlamak üzere bir araya geldi.

Göztepe Tuğlacbaşı Camii'nde ikindi

müteakiben kılınan cenaze namazının ardından Ümraniye Hekimbaşı mezarlığında götürülerek toprağa verildi.

Yaşı 98 olmasına rağmen gayet sağlıklı olduğunu belirten yakınları ünlü bir hukukçu olan kardeşi Savcı Atilla Rişvanoğlu'nun 2004 ki ölümüne çok üzüldüğünü ve ilk kez yaşlılık belirtileri oluşmaya başladığını söylediler. Kendisi de eşi Kanber Rişvanoğlu gibi önemli bir tarihi kişilik olan, 1943 te İstanbul Tıbbiyeden altı kız öğrencisinden biri olarak mezun olup uzun yıllar birçok yerde doktorluk yapan Saibe Teyzemize sağlık ve sabır diliyoruz. Tirşik dergisi olarak tüm yakınlarına, sevenlerine ve Andırınlılara başınız sağolsun diyoruz.

Ailesiyle yaptığımız görüşmelerde çok sayıda ilginç anekdot öğrendik. Tabii ki bunları toparlayıp günü gelince sizlerle paylaşacağız. Hayli uzun yaşamış renkli bir insandan geriye kalan bazıları bildiğiniz, bazıları yeni duyacağınız aşağıdaki ilginç anıları dikkatle okuduğunuzda Kanber Rişvanoğlu'nun önemini bir kere daha fark edeceksiniz. Daha ayrıntılı bilgi için Tirşik'in 4. ve 10. sayılarında yayımladığımız ikiye sayfalık röportajlara bakınız.

-40'lı ve 50'li yıllarda Aziz Nesin, Hasan Hüseyin Korkmazgil ve Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın yargılandığı bazı davalar da Askeri Yargıç olarak görev yapan;

-1950 de Kore Savaşı'na Andırınlı askerlerin gönderilmesini hayli çaba harcayarak engelleyen;

-1953'de Yargıçlıktan istifa edip K. Maraş'ta M. Partisinden aday olduğunda akrabalarından bile oy almakta zorlanınca 'Andırında en az 50 üniversite mezunu olmadıkça siyaset yapılamaz' diyerek avukatlığa başlayan ve şimdi binlerce Andırınlının fakülte bitirdiğini görünce 'bu düşünüm gerçek oldu ya artık ölmem' diye sevinen;

-1954'de Gelibolu'da Askeri yargıçken, 30'larda Çukurova'yı eşkiya zulmünden kurtarmak için Andırın, Göksun ve Kadırlı'de sıkıyönetim ilan eden devletin özel olarak gönderdiği taburun komutanı olan Pepe Nazmi lakaplı kahraman Albay bir katırın ölümüne sebep olmakla suçlandığı davada, ismini duyunca beraat kararı veren Rişvanoğlu'na "ifadem bile almadan neden berat kararı verdin" dediğinde 'Albayım siz ifadenizi 1930'larda Çukurova da Toroslar da eşkiyayla mücadele ederek halka karşı verdiniz, iki kez ifade olmaz, beraat atınız işte.' diyen;

-1957 de bir Yüzbaşı'nın bir askere tecavüzü idda edilen bir davada doktor kararına ve ifadelere dayanarak Yüzbaşı suçsuz bulmasını tenkit eden Tümgeneral Cemal Tura (sonradan genelkurmay başkanlığına kadar yükseliyor) "Git canım, hakim ve hekim bu işten ne anlar" diyince 'Haklısınız. Bu iş yüksek ihtisas isteyen bir iştir. Bunun için ya i.. ne ya kulampara olmak lazım. Sizin fikrinizden faydalanmak mümkün mü" diyerek Paşa'yı kızdıran, Tura Paşa "Bana hakaret etmeye ne hakkın var?" diye bağırınca da tabancayı öne çıkartıp "hakaret etmek bir hak değil, bir terbiyesizlik ifadesidir. Sizden sadır oldu' cevabını vererek istifa eden; -1968 de ABD de öldürülen zenci lider Martin Luhter King' in ailesine şiirler ve mektupla destek veren;

-1972 de Ali Kırca'nın da içinde yer aldığı Denizci Akeri Öğrenciler davasında beraat kararı aldırmasına rağmen mahkemeye hakaret ettiği gerekçesiyle 1 yıl hapis yatan; -Kesim köyünü, Andırın, K.Maraş'ı hep sevgiyle ve özlemlerle anımsayan; Andırınla ilgili bilgiler ve fotoğraflarında yer aldığı Gonca Gül adlı şiir kitabını satmayan ve sattırmayan, ancak isteyene- sevdiğilerine dağıtan;

"Yaşlanmak güzel şey - Yaşamak daha da güzel..." diyerek başladığı 'Yaşlanmak' adlı şiirini **"Milyonda bir insan olmak dileğim -Yatakta değil - Ayakta dursun yüreğim"** diye bitiren Kanber Rişvanoğlu hayatı istediği gibi yaşadı, istediği gibi de öldü... Keşke iki sene daha yaşasaydınız Kanber Amca demek geliyor insanın içinden, İstanbul'daki Andırınlılar olarak 100. doğum gününü dernek merkezimizde birlikte kutlayıp saygımızı ve sevgimizi sunabilseydik size. Ve sizin samimi, örnek, bilge kişiliğinizden feyiz alıp borcumuzu ödeyebilseydik. Bize bir ışık, bir yol oldun Kanber Amca; iyi ki yaşadın...

Seni hep saygıyla anacağız ve asla unutmayacak, unutturmayacağız...

Andırın'da Fonksiyonel Bir Besin: TİRŞİK

Y.Doç.Dr.Kenan Sinan DAYISOYLU

Fonksiyonel özellikleri ön plana çıkan kimi bitkisel üzerinde özellikle son zamanlarda yaygın bir şekilde bilimsel araştırmalar yapılmakta, sözü edilen yararların bilimsel bulgularla destekli olması daha da anlamlı olmakta, söylenti ya da inanıştan öte bu ürünlere akademik bir nitelik ve güven kazandırılmaktadır. Günümüzde özellikle farmakoloji ve gıda endüstrileri bu türden birçok ürüne endüstriyel nitelik kazandırma çabası içerisinde. Bu alanda faaliyet gösteren birçok kuruluş, global dünyanın gereklerine ayak uydurma çabası içerisinde popülaritesi hızla artan bu türden ürünler için Ar-Ge çalışmalarına hız vermiştir.

Bugün bizlerin bir araya gelmesine vesile olan ve de gerçekleştirilen bu festivale isminin verilmesini doğasında hak ettiğini düşündüğümüz ve yöre dilinde "Andırın Doktoru" olarak anılan bu bitki ile ilgili olarak aramızda bulunan birçok kişinin söyleyecek çok şeyi olduğu kanısını taşıyorum. Bağırsak tembelliğine iyi geldiği, basur illetini tedavi ettiği vs. gibi.. Tabii ki bunların çoğu yöre inanışları ve söylenilerinden ibaret olmakla birlikte, tırşik bitkisinin ve ondan yapılan çorbasının bu türden inanışların odağında olmasının, dilden dile, yöreden yöreye uzanmış olduğu

namının, uzun yıllar boyunca, hatta Andırın'ın tarihi kadar eski olmasında bazı gerçeklerin varlığını da düşünmek gerekir. Nitekim, bu bitki ile ilgili olarak şu bir haftalık süre içerisinde tarafımızca yapılan literatür taraması ve laboratuvarlarımızda gerçekleştirilen birtakım analizler, insan sağlığı ve beslenmesi ile ilgili olarak iddia edilenlerin doğruluğunu büyük oranda ortaya koymuştur. Bu festival ve buluşma, tırşik pancarı denilen ve şifalı namıyla tırşik çorbasına hammaddelik yapan bu bitki üzerinde ileri düzeyde enstrümental analizlerin planlanması ve gerçekleştirilmesini hedef göstermiş ve fırsat olmuştur. Anavatanı neresi olursa olsun, yaşayan vatanının Andırın olduğu hepimizce bilinen bu bitkinin ve bileşimine girdiği gıda maddesinin hak ettiği yeri almasında ulusal ve uluslar arası tanınmışlığını sağlamada, "yöremize hizmet" öncelikli hedefleri arasında olan üniversitemizin değerli akademisyenlerinin emek vereceğinden kuşku duymadığımızı siz değerli katılımcı dostlarımla ve tabiri yerinde ise "tırşiğe gönül verenlerle" paylaşmak durumundayım.

Tarafımızca tırşik bitkisi üzerinde yapılan laboratuvar çalışmaları, tırşikin besinsel parametreier bakımından ve özellikle de

günlük olarak tüketimi belli miktar önerilen selülozik materyal içeriği açısından insan sağlığı ve beslenmesinde üstün yararları taşımanın ötesinde, ona fonksiyonel özellik kazandıran antioksidan kapasitesi bakımından da ön plana çıkmıştır. Ayrıca zehirli bitkisinin şifalı sofraya katığı haline dönüştüğü "tırşik" yapımında uygulanan fermantasyonda rol alan fermentatif mayalar ve laktik asit bakterileri, metabolizma açısından oldukça yararlı işlevler üstlenen metabolitlerin ortaya çıkmasına ve bu arada sindirilebilirliğin de kolaylaşmasına katkı sağlaması bakımından bu besinin kayda değer diğer özelliklerini ortaya koymaktadır.

Özetle, mahiyet ve içerik bakımından zengin bir sofraya kültürüne sahip olan ülkemizin değişik yörelerinde endemik olarak bulunan birçok bitkisel materyalin, insan sağlığı ve beslenmesinde üstün fonksiyonel ve besinsel özelliklerinin ortaya konulması yönünde ileri düzeyde akademik çalışmalara hız verilmeli, sözü edilen bilimsel bilgi ve saptamalar deneysel hayvanlardan elde edilecek bulgularla da desteklenmelidir. Bu festival fırsatıyla bu yörenin akademisyenleri olarak bizler bu ve benzeri çalışmaların yürütülmesi konusundaki istek ve kararlılığımızı burada sizlerle paylaşıyoruz.

FESTİVAL, Andırın'a pek de yakıştı...

Prof. Dr. Ercan EFE

Tarihi, coğrafyası, ekolojisi ve sıcakkanlı yöre insanı ile ismini ve sesini hep duyuran güzel ilçemiz Andırın bir kez daha şirin sesini duyurmuş, çıkardığı dergisine verdiği güzel ismi bu kez de bir

festivale vermiş, "2008 Turizm Haftası" etkinlikleri çerçevesinde ve ilkbahar girişi eşliğinde "1. Tırşik Festivali" ile konukperverliğini tekrar sergilemiştir. İlçe Kaymakamlığı'nın himayesinde ve Çok

Amaçlı Lise'sinin önderliğinde "en güzel şekilde" organize edilen bu festivale katılmaktan büyük onur ve mutluluk duydum. Düzenleyenleri kutluyor, daha niceleri ile devamını diliyorum..

Andırın'da TİRŞİK FESTİVALI

Andırın'ın yöreye özgü, halk arasında da Andırın Doktoru olarak bilinen Geleneksel yemeği 'TİRŞİK' için festival düzenlendi. Festival'e civar İl ve ilçelerden çok sayıda davetli topluluğu katıldı.

Turizm Haftası kapsamında Andırın Çok Programlı Lisesi'nin organizasyonu ile 1. Tırşik Festivali düzenlendi. Festival'e Andırın Kaymakamı Kürşad Özdemir, Kadirli Kaymakamı Abdul Rauf Ulusoy, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ercan Efe, KSÜ Ziraat Fakültesi Gıda Mühendisi Yrd. Doç. Dr. Kenan Sinan Dayısoğlu, KSÜ Ziraat Fakültesi Yrd. Doç. Dr. Gülgün Yıldız Tiyaki, KSÜ Andırın Meslek Yüksek Okulu Öğretim Görevlisi Dr. Hikmet Maraşlı, Osmaniye Belediye Başkanı Davut Çuhadar, Ak Parti Kadirli İlçe Başkanı Bahattin Durmuşoğlu,

Orman Bölge Müdürü Halil Coşkun, Andırın Belediye Başkanı Baki Tezcan, Garnizon Komutanı J. Üsteğmen Halis Uğurlu, Cumhuriyet Savcısı Cengiz Çağatay, Kadirli İlçe Millî Eğitim Müdürü Kasım Taşkın, Andırın İlçe Millî Eğitim Müdürü Enver Gökşen, İlçe Emniyet Amiri Oktay Topal, birçok davetli topluluğu ve 1000'e yakın Andırın'lı katıldı. Festivalin açılış konuşmasını yapan Okul Müdürü Sadi Cinkara, tüm davetlilere ve halka teşekkür ederek, bu organizasyonun önümüzdeki yıllarda daha geniş kapsamlı yapılacağını belirterek, 'amacımız yöremize özgü olan bu yemeğin tanıtımını ülke genelinde yaparak bir ilki gerçekleştirmek için yola koyulduk, emeği geçenlere teşekkür ediyorum' dedi.

Andırın Belediye Başkanı Baki Tezcan'da yaptığı konuşmasında özetle şunları dile getirdi. "Böyle bir güzide topluluğu Andırın'da görmek bizleri

çok memnun etti. Bu organizasyonu yapanlara teşekkür ediyorum, Tırşik Festivalimizin 2. sini önümüzdeki yıl Belediye olarak bizler üstleneceğiz, ilk kıvılcımı yakanlara teşekkür ediyorum" dedi.

İlçe Kaymakamı Kürşad Özdemir

Tırşik Festivalinin İlçenin tanıtımı açısından oldukça önemli olduğuna vurgu yaparak, "Andırın'ın yerel kültür değeri olarak bu işe gönül verenleri tebrik ediyorum, aslında bakılırsa Tırşik, Pancar, su vs. gibi görünse de Tırşığı Anadolu, Çukurova ve Andırın olarak görüyoruz. 1. Tırşik Festivali bir başlangıçtır, kaynaşma ve dayanışmanın en güzel örneklerinden biridir, bunu ileriki yıllarda Andırın'ın simgesi olan Kışla Bahçesinde yapmayı arzuluyoruz Festivale uzaktan, yakından katılanlara teşekkür ediyorum." dedi.

KSÜ Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ercan Efe'de "Andırın'da böyle bir organizasyonda bulunmaktan büyük haz aldım, dilerim ki bunun ileriki yıllarda sürdürülmesidir, böyle güzide bir toplulukla birlikte olmaktan çok

memnuniyet duydum" dedi. Tırşik'in faydaları hakkında geniş bilgiler veren KSÜ Ziraat Fakültesi Gıda Mühendisi Bölüm Başkanı Yrd. Doç. Dr. Kenan Sinan Dayısoğlu'nun konuşmalarının ardından Halk ozanları İhsan Öksüz (Öksüz Ozan) Karaozan, Aşık Kalbi ve Aşık Dermani sahne aldılar. Aşıkların atışmaları ve yöremize ait birbirinden güzel türkülerle Festivale renk katmalarının ardından, yöresel halk oyunları, Muallim oyunu, serçe oyunu, Köroğlu oyunu izleyicilerden büyük alkış aldı.

Festivale katılmayan ve Telgraf yollayan Millî Eğitim Bakanı Doç. Dr. Hüseyin Çelik, TBMM Başkanı Köksal Toptan, Kahramanmaraş Valisi M. Niyazi Tanılır, Millî Eğitim Komisyon Başkanı Prof. Dr. Mehmet Sağlam, TBMM Başkan Vekili Nevzat Pakdil, Kahramanmaraş Milletvekili Veysi Kaynak, Kağıthane Kaymakamı ve Andırın Gelişim Platformu Başkanı Ahmet Narinoğlu, Kayseri Haclar Kaymakamı Harun

Öksüz, Adana Emniyet Müdürü Arif Akkale ve birçok davetlinin mesajının okunmasının ardından Müzik öğretmenleri Gökhan Şahin ve Yusuf Ay'ın birbirinden güzel müzik dinletileri ile sona erdi.

Festivalde 'En lezzetli Tırşik de seçildi. 1. olan Tırşik'in sahibi Elif Gökçeli'nin ödülü Cumhuriyet altını'nı İlçe Kaymakamı Kürşad Özdemir verirken, 2. olan Döndü Yılmaz'ın ödülünü Belediye Başkanı Baki Tezcan, 3. Hatice Saltalı'nın da ödülünü KSÜ Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ercan Efe verdi. Program sonunda tüm davetlilere Tırşik, Bulgur Pilavı ve yufka ekmeği ikram edildi.

Baharın Müjdecileri Geldi

Yaklaşık olarak 50 yıldır ilçemizden eksik olmayan ve senbolü haline gelen Leylekler, yuvalarına döndü.

Sıcak ülkelerden gelerek baharı müjdeleyen Leylekler 50 yıldır mesken tuttuğu ev'in bacasının üzerindeki yuvalarına yerleştiler. Aradan geçen onca zamana karşın yerlerini

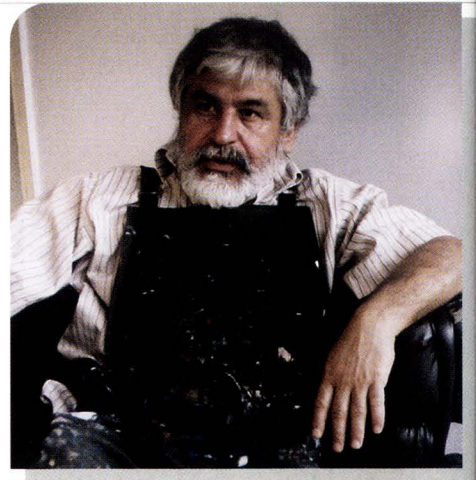
değiştirmeyen leylekler, adeta ilçemizin sembolü konumunda bulunuyorlar.

Güreşçimiz il üçüncüsü oldu

17-18 Nisan 2008 tarihleri arasında Kahramanmaraş'ta yapılan, 11-12 yaş grubu Güreş Eğitim Okuluna alınacak öğrencilerin güreş seçmeleri tamamlandı.

İlçemiz 75. Yıl YİBO öğrencisi Recep Köşger 41 Kg , yaptığı 6 maçın beşini kazanarak il üçüncüsü oldu. Konuyla ilgili olarak görüştüğümüz güreş antrenörü Şaban Avcı gazetemize yaptığı açıklamada; Bu öğrencimiz, çok başarılı bir güreşçi, geleceği parlak, ilerleyen yıllarda kesinlikle başarılı olacağına inanıyorum diyerek, ilçemizde güreş'e verdiği destekten dolayı, başta ilçemiz Kaymakamı Kürşad Özdemir'e, Belediye Başkanı Baki Tezcan'a, Millî Eğitim Müdürü Enver Gökşen'e ve Halk Eğitim Merkezi Müdürü Selahattin Demirci'ye teşekkür ediyorum dedi.

Orhan BENLİ Resim Sergisi

Orhan Benli memleketimizin çocuğu. Anadolu'da öğretmenlik yaptıktan sonra İstanbul'a gelir.

Önce ruhunda sonra eğitimle şekillenen sanatkarlığı İstanbul'da zirveye çıkar. Atölyesinde elinde fincanı ile kentte haykırır. Orhan Benli'nin resminde sizi de içine çekecek bir kök mücadelesi var. Bunlar köklerinden kopmayan odamın eserleri diyebiliriz. En çok çitler beni etkilemiştir. Ev önlerine, bahçelere çekilen çitler içeride

ekilen dikilene korur. Kentlerde insanda içindeki değerleri, güzellikleri korumak için kendine çitler çekmeli. Anadolu'daki çitler duvar değil. Kendini dışarı kapamaz. Alışverişi daima vardır. İnsanda kentte kendine duvarlar değil çitler çekmeli. İnsanlar kentte kendine duvarlar çekerek yalnızlaştı. Küçüldü, koptu, eriyerek de yok oluyor. Kentlerin kimliksizliği insanlara, insanların etrafına ördüğü ayrılmaz duvarlar bağlayabilirsiniz. Orhan Benli resim sergimizde yeni insanlar tanıdım. Yeni

bilgiler, duygular edindim. Resimleri gezerken her bir tabloya getirdiğimiz yorumlar ufkumuzu zorladı. İnsan üzerinde paslar taşıdığını anlıyor. Orhan Benli, dışı açılmış, eğitimli bir aileden geliyor. Andırından başlayan yolculuk İstanbul'a oradan sanat dünyasının derinliklerine yol alarak devam ediyor. Köklerinden kopmayan bu odamın resimleriyle herkese mesajınızı verin ama sanatla dediğini anlıyorum.

Zibillikte Biten Gül...

Mustafa DEMİRCİ

Yıllar önce kıymetli bir ağbimiz 'zibillikte biten gülün kıymeti olmaz' demişti. Hep birlikte bizim güllerin kıymetinin nasıl olduğunun, olacağını gördük. Doğrusu benimde ümitsizliğe düştüğüm zamanlar olmuştur. Has bahçenin gülleri olmasa da has gönüllerin gülleriydik biz. Bulunduğu yer ha zibillik olmuş ha sakı olmuş fark etmez onun için. Çünkü tohumu sağladı. O güllerin hayata hazırlanışı, has yüreklerin gayreti ve şahsiyetle sağlanmıştır.

Hayatta haram-helal çizgisini bilen yüreğinden büyük küçük sevgi ve saygını eksik etmeyen, bu millet için neyin doğru neyin yanlış olduğunu bizlere öğreten büyüklerimizden Allah razı olsun. Senin organik oluşun, doğallığın, aslını unutmadığın sürece en güzel gül sensin. Senin inandıkların, yok olan şeyler asla değildir ki: sen kıymetsiz olasan.

Gördüklerimiz ve öğrendiklerimizi, inanç ve ahlak süzgecinden geçirdikten sonra bize uyanlar bizimdir.

Kısaca bizim güllerimizin nerde olduğu değil nasıl olduğu önemlidir. Kıymeti: bizim gibi bizden oluşun kaynaklanmaktadır. Bizim güller çok kıymetlidir insan avcılar şimdi böyle kıymetli şahsiyetlerin peşindeler. Bilişim ve iletişim teknolojisinin hızla değişen günümüz dünyasında kimlik ve şahsiyet sahibi insanların önemi çok artmıştır. Çünkü doğrular yıkılmaz.

Büyüme gelişme güçlenmemizin olmazsa olmazı güven sevgi şahsiyettir. Satmayalım, satılmayalım yatmayalım ve yalakaşmayalım... yeter. AGP olarak 'zaman bendedir mekan bana emanet şuurundan asla uzaklaşmadan, yap yalan dünyayı gerçek sanmadan, en gerçekten uzaklaşmadan, hak ve halk için doğruları

tanıtmaya devam etmeliyiz. Bizim gerçek kadromuz hak ve halk'ın hizmet kadrosudur.

AGP'ye gönül verem dostların bu oluşumun uzun yıllar yaşaması, amaçlarını gerçekleştirmesi samimi ve ciddi gönül dostlarıyla mümkün olacaktır. Bir yol açmak çok önemlidir, daha önemlisi işi onu güzel bir şekilde geliştirip yaşatmaktır. Kuruluş aşamasındaki inanç ve heyecanı uzaklara kadar taşıya bilmektir. Bu inanç: heyecan, sevginin, güvenin yok edilmesidir.

Nasıl yok edilir dersin yanlış yapılarak çizgiden çıkılarak yapılır, gerçek insanlar o zaman ölür. Gerçek dava işte o zaman zarar görür. İnanmışım ve güvendiğim için buradayım. Ballanmak için değil bal yapmak için buradayız. Bizim hata yapma şansımız asla olamaz ve olamaz. Allah bizlere yüzümüzün kızaracağı anlatamayacağımız işler yapmayı nasip etmesin...

Kadirli'de Uluslararası Kültür Sanat ve Turp Festivali Yapıldı...

Sezai ŞENGÖNÜL

Osmaniye'nin Kadirli ilçesinin düşman işgalinden kurtuluşunun 88. yıldönümü 6-7-8 Mart Tarihlerinde Çeşitli etkinliklerle kutlandı. Uluslar arası düzeyde 3.'sü yapılan Kültür sanat ve Turp festivali Kadirli Belediyesi ve Çeşitli Sivil toplum kuruluşlarının koordinasyonu ile bu sene her zamankinden daha güzel geçti. Programın birinci günü Kadirli'nin kurtuluşu dolayısıyla protokol konuşmaları ve Tebriklerin kabulü, Yine kurtuluş etkinlikleri çerçevesinde Andırın'dan her sene olduğu gibi bu sene de Çetelerin kadirli ye yaptığı yürüyüş görülmeye değerdi, Bilindiği gibi Kadirlinin kurtuluşunda Andırın'dan Önemli sayıda Kuvayı milliye birlikleri toplanarak kadirliye gelmişler ve kadirlinin kurtuluşunda yardımcı olmuşlardır. Kahramanmaraş ve Gaziantep'den gelen Çetelerin yürüyüş ve gösteride izlenmeye değerdi. Ertesi gün Sülemiş Turistik Tesisleri'nde "Turp Ağacı" seçimi yapıldı, ardından "Kadirli ve Geleceğimiz" konulu bir panel düzenlendi, Yüksel Müzikhol'de "Şehitlik ve kurtuluş gecesi" yapıldı, programa Dursun Ali ERZİNCANLI katıldı. Yine kutlamalar çerçevesinde protokol konuşmaları, Çeşitli ülkelerden (Kırım, Suriye, Bulgaristan, Bosna Hersek, Azerbeycan vb...) katılan folklor ekiplerinin gösterileri ve yarışmalar yapıldı, Osmaniye Milletvekili Durdu Mehmet KASDAL' da bir konuşma yaptılar. Tarihçi Cezmi YURTSEVERİN "Çukurova ve Kadirli Tarihi" isimli Resim/Kitap sergisi ve

"Çanakkale Şehitleri Resim Sergisi" de Festival boyunca Halk ve Misafirler tarafından ilgiyle gezildi. Kadirli'nin düşman işgalinden kurtuluşu programı çerçevesinde ayrıca, dünya ve bölgemiz tarihine ışık tutan, çağımızın en büyük tarihi keşiflerinden biri sayılan Hitit tarihi ile Karatepe'nin keşfini konu alan TRT'nin hazırladığı "Bossert'in İzinde Karatepe" belgeselinin galası da "Sülemiş" Turistik Tesisleri'nde gerçekleştirildi. Programa katılan konuşmacılar ve Sanatçılara Kadirli Belediye Başkanı Mustafa Türkmenoğlu Tarafından, Plaket ve Teşekkür belgesi takdim edildi. Türk halk müziği sanatçısı Bülent SERTTAŞ'ta türkülerıyla Kadirli halkının kurtuluş ve festival coşkusuna katkıda bulundular. Programın 3.Günü Akşamı İse Rahmetli Kadirli'li halk ozanı Abdülvahap Kocaman anısına geleneksel olarak her sene düzenlenen şiir programına hemşehrilerimizden Şair; Bahaeddin KARAKOÇ, Tayyib ATMACA, Sezai ŞENGÖNÜL, Halk ozanı Hacı KARAKILÇIK, Şair Nurullah GENÇ, Usta Şiir ve belgesel yorumcusu Sacid ONAN, Aşık FEYMANİ, Aşık GÜLABİ, Aşık VUSLATI, Kadirli li Halk ozanı ve Şairlerden Ali AKHARMAN, Aşık VEBALİ, Şair Gürsel GÜVELOĞLU, Ozan AŞIKAR, Aşık Sadık SUNA, Aşık EYYÜBİ de programa katılarak Kadirli Halkına ve Misafirlere Unutulmaz bir Gece yaşattılar. Programa izleyicilerin yanı sıra, Protokol misafirleri olarak, Belediye Başkanı Mustafa Türkmenoğlu, Nihat Örtlek, Hüseyin

Çingiloğlu, Ahmet Tabur, M.Ali Kocaman, Mehmet Balçılar, Osman Akdoğan, İbrahim Çam, Katıldılar. Sayın başbakanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'da Festival ve Program etkinlikleri çerçevesinde tebrik ve teşekkür Telgrafi çekmişlerdir. Daha Sonra Şiir gecesine Katılan Şair ve Ozanlara Ahmet Tabur ve Belediye Başkanı Mustafa TÜRKMEÑOĞLU tarafından İsimlerine yazılmış Küçük Karatepe kilimleri ve Plaketleri takdim edilerek Şiir gecesi ve Festival Etkinlikleri sona ermiştir. Özellikle Programa katılan birisi olarak Çok değerli Şair arkadaşlarımızı, Üstadlarımızı iyi bir şekilde ağırlayarak, Kadirli'nin Kadirşinaslığını ve misafir perverliğini gösteren, Ertesi gün Şair arkadaşlarımıza Kadirli'nin Karatepe Milli müzesini, yine el dokuması dünyaca ünlü Karatepe kilimlerinin atölyelerini ve Su Sporları tesislerini, Piknik ve Mesire alanlarını gezdirmeye imkanını sağlayan ve orada bulunduğumuz süre içerisinde yoğunluğuna rağmen ilgisini esirgemeyen Kadirli Belediye Başkanı Syn.Mustafa TÜRMENOĞLU'na yine Karatepe'de misafirlerimizi ağırlayan (Tırşık, Nar Şurubu, Yemek ve Çay ikram eden) Karatepe Kilimleri kooperatifi başkanı Cengiz CEFRLI'ye ve Tüm Kadirli Belediyesi Çalışanlarına misafirlerimiz adına; Misafirlerimizde bizleri kırmayarak Uzaklardan gelip Kadirli halkını güzel şiirleriyle, varlıklarıyla onurlandırdıkları için Koordinasyonu sağlayan olarak şahsım adına da teşekkür ediyorum.

Andırın'da Bisiklet Mevsimi Geldi!

BİSİKLET HİKAYEMİZ

Bizim kuşak yani 1960'lı yıllarda tek tek bisiklet vardı. Bunlarda varlıklı aile çocuklarına aitti. Kimseyi bindirmezlerdi. Arkadaşlarının olmadığını hatırlıyorum.

1970'li yıllarda Kahramanmaraş, Kadirli, Osmaniye gibi yerlerde bisiklete kiralık binilirdi. Tommiks, Teksas, Karaoğlan gibi bisiklet kiralanan yerler vardı. Birkaç tur atar gelirdiniz. 25 kuruş verirdiniz.

Ailelerde yavaş yavaş çocuklarına bisiklet almaya başladılar. Yollar açıldıkça, asfalta dönüştükçe sürmek kolaylaşıyordu. Öte yandan mobilitte görülmeye başladı. 1980 ve devam eden yıllarda bisiklet

kampanyaları başladı. Andırında bisiklet yaygınlaştı. Kullanıcılar daha çok gençlerdi. Andırın dışına, hatta yakın köylere grup halinde gidilmeye, gezilmeye başlandı. Önce Aşağı Andırın olmak üzere bisiklet iyice yayıldı.

Dışarıya göçen ailelerin çocukları yanında getirdikleri bisikletler ile Andırında dikkat çekerlerdi. Onda sonra herkes çocuğun başarısına ödül diye, yaz hediyesi şeklinde bisiklet alıyorlar.

Bugün bisiklet gençlerin değil herkesin kullanacağı alternatif taşıt. Dünyanın tercih ettiği spor çeşitlerinden en cazip olanı turizm çekecek araç. Doğa dostu insanlar doğaya ulaştırarak en çevreci, ucuz ara-

Andırında tabiatla, çıkanlar için çevreye en uyumlu araç bisiklet haline geldi. Ucuz, sağlıklı, taşınabilir, temiz bir ulaşım aracı. Andırın doğa turizmi için bisiklet tercih edilmeli. Yayılların kolayca kullanacağı bir araç olmalı. Yollar, bisiklet için çok uygun. Özellikle yazın Andırında bisiklet tercih edilmeli.

- Bunun için Andırında neler yapılabilir.
- Belediye bisiklet yarışmaları açabilir.
  - Bisikletle doğa turları düzenlenebilir
  - İşe, tarlaya, bahçeye bisikletle ulaşım teşvik edilebilir
  - Şehir içinde bisiklet yolları ayrılabilir.

BİSİKLETİN YARARLARI

Çevre ile ilgili yararları

Canlı metabolizmaya zararlı birçok gazın havaya karışması şeklinde tanım ve tarif edilecek hava kirliliği; Tüm insanlığın ve özellikle yerleşim yerleri, büyük şehirlerin ve merkezlerin geleceğinin problemidir. Yılda 60.000 kişinin hava kirliliğinden öldüğü bilinmektedir.

Yakıt ve motor yağı gibi hava kirliliğine yol açan maddelere ihtiyaç duymayan, bisiklet doğaya saygılı bir ulaşım aracı olmasının yanında günlük yaşam içinde yeterince kırımdatamadığımız bedenimizin sağlığına da yardımcı oluyor.

Araba yerine bisikletle gidilen her kilometre yol için 160 gram karbondioksit daha az salmış oluruz doğaya. Binlerce araba parçasının üretimi için harcanan enerji, yeniden üretimi ve enerji tasarrufu

düşünülünce bisikletin çevreciliği ve çevre korumasına katkılarını siz hayal edin. Trafik azalması ile kazanılan zaman, yakıt tüketimi ve yol açtığı kirlilikten kurtulmak mümkün.

Sağlık ile ilgili yararları

- Yani kandaki kolesterol seviyesini düşürür
- Yüksek tansiyonu düzenleyerek riski azaltır.
- Pıhtılaşmadan kaynaklanan kalp krizini büyük ölçüde azaltır
- Obeziteyi engeller
- Yetişkin diyabetikte azalma
- Depresyon ve strese azalma
- Koroner kalp hastalıkları riskinde azalma

Ekonomik yararları

- Benzin yok
- Tamir Yok
- Araba vergisi sigortası yok
- Bir aile, her yılın ortalama altı haftasını araba masraflarını karşılamaya

çalışmaktadır. Oysa bisiklet için bu süre bir gündür.

- Motorlu taşıtların sayısında artış karayolu yapımı, otopark yapımı gibi zorunlu kullanımları da yanında getirerek yeni yatırım ve harcamaların yanında verimi verimsiz toprak ve doğa kullanımına yol açmaktadır.
- Bisiklet, otomobilin ulaşımında kullandığı alanın 1/4'ünü, otomobilin kullandığı park alanının 1/8'ini kullanıyor. Satın alma fiyatının 1/80'ine, bakım masraflarının 1/100'e dek geliyor.
- Trafik kazaları ile kayıp olan değerler.
- Trafikten kaynaklanan yakıt ve işgücü kaybı korkunç boyutlara ulaşmaktadır.

BİSİKLET KAMPANYASI

Andırın merkezde, yaylalarda ve köylerde hasılı her yerde bisiklet sürülebilir. Çevreci, doğa dostu, ucuz, temiz, sağlıklı

spor aracı olan bisikletle binelim. Bu yaz Andırında bisikletimiz olsun. Çocuklarımıza, yakınlarımıza bisiklet alalım. Başarılı gençlere bisiklet hediye edelim. Dışarıdaki Andırınlılar da, depolara veya

benzeri yerlerde sakladığımız bisikletleri Andırına götürelim, gönderelim. Andırında bu yaz bisikletle binelim.

Leylekler Geldi!

İskender ZENGİN

Torosların içinde yer alan Andırın bölgesi Ortadoğu'yu, Akdenizi, Çukurova'yı İç Anadolu'ya ve kuzeye bağlayan geçiş bölgesidir. Bölgede bulunan cep ovalar ve sulak alanlar göçmen kuşlar için konaklama yerleridir.

Bölgemizde iki tür göçmen kuş hareketi gözlenir. İlki Kuzeyden gelen Güneye inen Andırın bölgesini sadece geçiş için kullanan göçmen kuşlar. Kazlar, turnalar, bıldırcınlar bu türlerdendir. İkincisi Andırın'ın sulak alanlarına konan burada yuva kurup çoğalan göçmen kuşlar. Leylek en başta gelen göçmen kuştur. Leylekler çok değil 5-10 yıl öncesi Andırın'ın bütün köylerinde görülürdü. Ağaç tepelerine, minarelere, bacalara, direklere

yuva yapardı. Çayırlarda meralarda avlanırdı. Şimdi ise sulak alanı olan yerlerde çok az kaldılar.

Leylekler yuvalarından uçarken, yuvalarına geri dönerken gagalarından çıkardıkları şakırtı sesleriyle müzik topluluğu oluştururlar. Sizlere doyumsuz müzik ziyafeti sunarlar. Gökyüzünde süzülüşleri, döne döne uçuşları, yere konuşları, havalanışları birer sanatsal gösteridir. Leylekler çayırlarda çeşitli haşerelerle beslenirler. Böylece tabiatın yaşam dengesi içerisinde yerini alırlar. Leyleklerin gelişi Nevruz olarak kutlanır. Çocukluğumuzda ilk leyleği görmek için yarış yapılırdı. Leyleğin gelişini haber verenlere hediyeler verilirdi. Leylekler Güneyden geldiği

için "Hacı Leylek" denir. Leylek üzerine türküler, maniler söylenir. Leylekten ilham alınan Atasözlerimiz vardır. Sözün hülasesi leylekler baharla uyanan yeni hayatın habercisi olurlar, sizinle yaşarlar. Güz mevsimi gelince gelecek baharda yeniden buluşmak mesajıyla sıcak memleketlere göçmek için aranızdan ayrılırlar. Son ayrılan leyleğin hikayesi hep hüznün verir insana. Ya sakatlanmıştır veya zayıf düşmüştür. Güzün soğukları gelmeden gitmesi için temenniler edilir. Leylekler Andırın'da doğanın canlılığının canlı tanıklarındır. Yağışlı ve bolluk yıllarında leylekler çokça görülür. Kurak yıllarda leylekler azalmamalı. Leylekler çoğaldıkça tabiatın güçlendiğini hepimiz biliriz.

Baharın Müjdecileri Geldi!

Yaklaşık olarak 50 yıldır ilçemizden eksik olmayan ve senbolü haline gelen Leylekler, yuvalarına döndü.

Sıcak ülkelerden gelerek baharı müjdeleyen Leylekler 50 yıldır mesken tuttuğu ev'in bacasının üzerindeki yuvalarına yerleştiler.

Aradan geçen onca zamana karşın yerlerini değiştirmeyen leylekler, adeta ilçemizin senbolü konumunda bulunuyorlar.

Cengiz Çalikoğlunun Başarısı

Akbank'ın 60.yılında ilk defa başlatılan bir uygulama ile, üstün performans gösteren Akbank çalışanları arasından "Akbank Yıldızları" belirlenmiştir.

Yaklaşık 14 bin çalışanı olan Akbank'ta 250 kişi bu şekilde seçilerek ödüllendirilmiştir.

Akbank içerisinde de 700 kişilik Bilgi Teknolojileri Bölümü içerisinde 15 kişilik başarılı çalışan içerisine hem şehrimiz Çalikoğlu girmiştir.

Kendisine çalışmalarında başarılar diliyorum.

Halil Coşkuna Başarılar Diliyoruz

Osmaniye ili eski Çevre Ve Orman İl Müdürü Halil Coşkun, Kahramanmaraş Orman Bölge Müdürlüğüne atanmıştır. Hem şehrimiz Halil Coşkuna başarılar diliyoruz.

Mehmet Öksüz'e Tebrikler

Başbakanlık denetleme uzmanlığı ile göreve başlayan hem şehrimiz Mehmet Öksüz Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu üyeliğine seçilmiştir. Kendisini tebrik ediyor başarılar diliyoruz.

Ramazan Püsküllü'ye Başarılar Diliyoruz

Ankara Türkiye Petrolleri Anonim ortaklığında daire başkanı ola hem şehrimiz Ramazan Püsküllü Ankara Andırınlılar Dayanışma Eğitim ve Kültür Derneğinin başkanı olmuştur. Yeni görevinde başarılar dileriz.

İstanbul Pikniğine Davet

İstanbul Andırınlılar Derneği tarafından organize edilen ve hemşehrilerimiz arasındaki kaynaşma ve birlikteliğin devamı için 25.05.2008 tarihinde piknik şöleni düzenlenmiştir.

Piknik Şölen Alanı
Beykoz Riva Tatil Köyü
Elmas Burnu Orman İşletme Tesisleri
Riva / Beykoz / İSANBUL

İstanbul Andırınlılar Dernek Başkanı
Av.Ali ÇANAK
0212 273 02 46

Andırın Yayla Şenliğine Davet

2. ANDIRIN BULUŞMASI

10 Ağustos Pazar günü ANDIRIN'DA Çınar

geçidinde buluşuyoruz. Takviminize hemen yazın. Tatilinizi ayarlayın. Planınızı yapın GÖRÜŞMEK ÜZERE...

Mustafa Yaşar

Karabük Üniversitesinde öğretim üyesi olan yardımcı Doç. Dr. Mustafa Yaşar Doçent olmuştur.

Akademik yaşamında başarılar diler, Bilim dünyasına katkılarını bekleriz.

Reklam Verin

Reklamlarınızla tanınacak, dergimizle tanıtılacaksınız. İletişim DERLİYORUZ.

Yeryüzüne dağılmış Andırınlıların bilgilerini derlemek istiyoruz. Önce kendiniz, sonra çevrenizde olan veya bildiğiniz andırınlıları www.andirin.org.tr 'ye ulaştırın. Biz olalım, bildik olalım.

Andırın Şair ve Şiirleri Antolojisi

Andırın Şair ve şiirleri antolojisi hazırlanacaktır. Bu antolojiye ebediyete intikal etmiş şair ve ozanlarımızın kanuni temsilcileriyle, tüm Andırınlı hemşehrilerimiz ve çeşitli nedenlerle Andırında bulunan bulunan herkes katılabilir.

Andırın Şair ve Şiir Antolojisinde yer almak isteyenler;

a.Kısa hayat hikayelerini (Doğum tarihi-Ölüm tarihi, tahsili, medeni hali, basılı eserleri, kitap kapakları resimleri, vs)
b.1 adet fotoğraf

c.En az 10 adet kendi yazdığı şiiri.
Şiirler daktilografi veya bilgisayar çıktısı şeklinde olacaktır. Her şiir 3 nüsha olarak A-4 ebadındaki dosya kağıdına yazılacaktır. Hazırlanan şiirler 'Andırın Antolojisi-Andırın Gelişim Platformu Derneği Eski Osmanlı Sokağı Dilan Sitesi B-Blok 6.Kat No:11 Mecidiyeköy-İSTANBUL adresine posta ile gönderilecektir.

d.Şair ve Ozanlarımız şiirlerini elektronik posta yoluyla da aşağıdaki e-posta adresine gönderebilirler.
ccinkir@gmail.com

Şiirlerin telif hakları şairlerin kendilerine veya kanuni temsilcilerine aittir. Ancak antolojide yayınlanacak şiirler için herhangi bir telif hakkı ücreti ödenmeyecektir. Şairler

ve ozanlar gönderdikleri her şiirin altına bu şiirin kendisine ait olduğunu, antolojide yayınlanması için herhangi bir telif hakkı ücreti talep etmediklerini ve bu şiirlerin Andırın antolojisinde yayınlanması için herhangi bir yasal engel bulunmadığını beyan edecekler ve beyanlarını imzaları ile tasdik edeceklerdir. Aynı işlemler elektronik posta ile gönderilen şiirler için de tek tek yapılacaktır.

Antoloji için şiirlerin en son seçici kurula ulaştırılacağı tarih 30 Kasım 2007 dir.

Antolojiye her şairin 2 adet şiiri gönderilen şiirler arasından seçilerek dahil edilecektir. Bu hizmet için şair ve ozanlarımızdan herhangi bir ücret talep edilmeyecektir. Ancak şair ve ozanlarımız ikiden fazla şiirlerinin antolojide yer almasını talep ederlerse baskı maliyetlerinin karşılanmasında katkıda bulunulması için şiir başına 20 YTL ücret ödeyeceklerdir. Ücretlide olsa bir şairin en fazla 25 adet şiirle katılabilecektir.

Şiir katkı ücretleri aşağıdaki Banka hesap numarasına yatırılacaktır.

Akbank Kağıthane Şubesi
Şube Kodu: 0736
Hesap No: 298540
Müşteri No: 13087170
Hesap Sahibi: Andırın Gelişim Platformu Derneği
Yazılacak Açıklama: Andırın Antolojisi ve Ad soyadı yazılacak.

Andırın Antolojisinden elde edilecek her türlü gelirler Andırın Gelişim Platformu Derneği bütçesine irat olarak kaydedilecektir.

Andırın Antolojisinin hazırlanması ekibi, Celil ÇINKIR, Gökhan GÖK, Bilal KARAOSMANOĞLU ve Remzi ÇİNGİL katılımıyla oluşturulmuştur.

Antoloji seçici kurulu gönderilen şiirler arasından inceleme yaparak Antolojiye dahil olacak eserleri tespit edeceklerdir. Antolojiye dahil edilmeyen şiirler iade edilmeyecektir.

Bir Tarih Projesi

Cezmi YURTSEVER

Andırın'da tarihi mirası canlandırmak tarihin bize yüklediği bir görevdir. Özellikle Andırın'ın yakın tarihi, gençlerin bilmesi gereken ibretlerle doludur. Andırın'ın kaybolan tarihi mirasını ortaya çıkarmak hem devlete hem de Andırınlılara düşmektedir. Aşağıda başlıklar halinde Andırın'ın sesiz ve garip yatan tarih tapularını sunuyorum. Önce bunlar korunmalı sonra anıtlara dönüştürülmeli ve ibretle görülmelidir. Ortaya çıkarmanın ötesinde yapılacak çalışmalar acilen başlatılmalıdır.

ABAZADE DURDU BEY'İN MEZARININ BULUNMASI

1990'lı yılların başlarında Adana Valiliği ile işbirliği yaparak sonuçlandırdığım "Tarihi Belgelendirme" çalışmaları kapsamında Mart ayının başlarında Andırın ilçe merkezine uğradım. Yörenin tarihi konularında bilgi sahibi olan Turan Kayıran ve Adil Kayıran ile görüşmelerim oldu. Adı geçen şahıslar dedeleri olan "Müstantik" (Sorgu Hakimi) Abaza Durdu Bey'in 1895 yılında Andırın ilçesine saldıran Zeytun'lu Ermeniler tarafından tepelik bir yerde çalılarının içinde bulunarak öldürüldüğünden, mezarının da aynı yere yakın olduğundan bahsettiler. 2003 yılında yaz mevsiminde Andırın'a yaylaya gittim. Ramazan Kürtül isimle genç bir arkadaş ile birlikte Andırın'ın kervan yolu kıyısındaki tarihi mezarlığa vardık. Üzeri "fes şekilli" tarihi mezarı bulduk. Mezar taşının sırt kısmında "Andırın eşrafından Abazazade Durdu Bey, sene-311" yazısı vardı. 311 Rumi takvime göre 1311'dir. Miladi karşılığı da 1895 yılıdır.

Maraş'a bağlı Zeytun Ermenileri'nin isyan ederek Andırın'ı bastığı, kasabayı yaktığı, aynı esnada çok sayıda Türk yurttaşını öldürdüğü, bu arada planlı bir şekilde Abaza Zade Durdu Bey'in de öldürüldüğü olayın geride kalan en önemli belge veya kalıntısı

Durdu Bey'in mezarı idi.

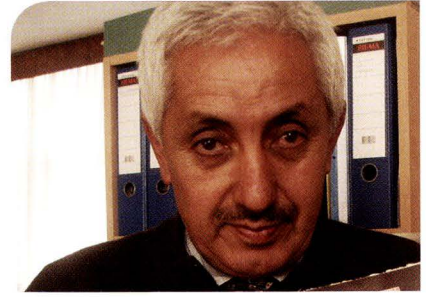
KARA FATMA HATUN'UN MEZARININ BULUNMASI

Türk tarihinin ünlü kahraman kadınlarından Kara Fatma'nın 1854 yılında Kırım harbine katılması ve padişahın madalya alması hakkında Osmanlı Arşivinde ayrıntılı bir dosya bulmuştum. Bahsi geçen dosyanın içindeki bilgilerden hareketle Çukurovalı olan bu Türkmen kadının kimliğini çözümlemek istedim. Belgelerde Kara Fatma'nın Türkmen veya Kürt olduğu hakkında farklılıklar gördüm. Ama Kara Fatma konusunda atalardan duyduğu bilgileri en ayrıntılı olarak Kadirli'de Avukat Niyazi Bozdoğan anlattı. Kara Fatma'nın Bozdoğan aşiretinden ve Maraşlı Bayazıt beyi Kalender Paşa'ya gelin olarak gittiğini söyledi.

Andırın'ın Kesim köyü "Beylik mahallesi" isminin Kara Fatma Hatun'un derebeylik döneminin hatırası olduğu bilgilerine ulaştım. Arşiv belgeleri ve yaşlıların sözlü anlatımından hareketle Kara Fatma'nın hikayesini yazdım. Ancak 4 Kasım 2007 tarihinde Andırın'ın Beşbucak köyündeki bir düğünde o yörenin çoban veya orman içcisi veya köylüsü olan Hamza Hayta'nın "Kara hatun'un mezar yerini biliyorum" demesi... Ve Andırın Tokmaklı'da bahsi geçen Kara hatun'un mezarının bulunduğu beyler mezarlığında definecilerin soygun için yaptığı tahribatlardan bahsetmesi... Aynı mezar yeri yakınında (parçalanmış ve soyulan mezarın yanında) eski bir hançer bulunduğu hakkında yaşı 70 civarında olan Sultan Bolat adındaki köylü kadınının bilgi vermesi üzerine tanıklar ile birlikte tarihi mezarlığa gittim. Gördüğüm manzara ilginçti: tarihi beyler mezarlığı içinde bulunan ve içinden kılıç çıkan mezarın gövde kısmı oyulmuş ve parçalanmıştı. Hece taşları yan yatıyordu. Bir hece taşının üzerinde sarık şekli vardı ki bu şekil o yörede yaşayan "Ayan ve eşraf" önde gelen bir idareciye ait olduğunu gösteriyordu. Diğer hece taşının şekli ise çelenge benzer kıvrımlar halinde idi. Osmanlı mezar geleneğinde kadınlar için bu şekiller kullanılır idi. Ulaştığım bütün bilgiler soyulan mezarın Kara Fatma'ya ait olduğu yönündeydi.

GARASÜLLÜ VE EŞE KADIN'IN MEZARLARI

Andırın'ın Geben nahiyesinde 1990 yılındaki çevre araştırmam esnasında Memiş Daş ve Musa Tecirlioğlu isimlerinde yaşı 90'a yakın

köylülerle konuşmuştum. Bana 1895 yılında Zeytun Ermenilerinin Geben beldesini baskınları esnasında öldürülen o yörenin ileri gelenlerinden Gara Süllü'nün mezar yerini gösterdiler.

2006 yılı Ekim ayı içinde Andırın Tarihi kitabı için fotoğraf çekmek üzere Geben'e gittim. Geben Belediye Başkanı Vahit Kahveci ile görüştüm. Vahit Bey ve bir yakın akrabası Geben beldesi yakınındaki ovada Zeytun Ermenilerinin baskınları sonucu öldürülen Eşe kadın ve çocuğunun bulunduğu mezarı gösterdi. Hikâyesini de anlattılar.

YAPILACAK ÇALIŞMALAR

Andırın tarihini araştırma çalışmalarının sonucu olarak.

1. Andırın'daki tarihi mezarlıkta bulunan durdu Bey'in mezarı koruma altına alınabilir. Şehitlik olarak çevre düzenlemesi yapılır ve dünya kamuoyuna tanıtılır.

2. Andırın Tokmaklı Beyler mezarlığında bulunan ünlü kadın kahraman Kara Fatma'nın mezarı aslına uygun şekilde yapılır ve çevre düzenlemesi ile birlikte tanıtımı yapılabilir.

3. Geben ovasındaki Eşe kadın ve çocuğuna ait olan mezar yeri de koruma altına alınır.

Sonuçlar: Andırın yöresi tarihinde tespit ettiğim ve Andırın tarihine konu olarak yazdığım önemli tarihi mekanların koruma altına alınması ve bu yönde proje çalışmalarının hazırlanması yöre tarihi için olduğu kadar Türk ve dünya tarihi için de önemlidir.

Sıddık ÇERİ

Hüsnü KARCI

**“Geçmişten günümüze,
hayata dair “iz” bırakan
kesitler”**

Sıddık Bey, sizi tanıyabilir miyiz?

Kadrlinin, Karapınar mahallesinin Göztaşı Köyünde 1967'de dünyaya geldim. İlköğretimi gözbebeğim Karapınar'da okudum. Öğrenim hayatımı Kadrlili İmam Hatip Lisesini ardından Pozantı Lisesini okuyarak tamamladım. Tamamladım diyorum, çünkü üniversite sınavının ilk aşamasını kazanmama rağmen ikincisine girmedim.

Neden üniversite okumadınız?

İş adamı olmayı hayal ettiğim için üniversite okumadım. Daha o zaman karar vermiştim. Kendi işimi kurmaya ve ticaretle uğraşmaya. Hayalimi gerçekleştirmemde lise yıllarında yaptığım fotoğraf çekiminin ve lokantalarda yaptığım garsonluğun çok katkısı oldu. Aynı zamanda yoksul ailenin çocuğu olmam çalışma hayatına erken girmeme vesile oldu.

İstanbul'a neden geldiniz?

İstanbul'a 1983 yılında çalışmak için ağabeyimin yanına geldim. Bir süre garsonluk ve muhasebecilik yaptıktan sonra askere gittim. Döndükten sonra eski işim olan muhasebeciliğe geri döndüm. Çalışırken bir arkadaşım ile karşılaşmam

hayatımın dönüm noktasını oluşturdu. Adapazarı E-5 yolu üzerindeki işyerlerinin satılık olduğunu söylemesi ile kafamdaki planlar hemen projeye kısa süre sonrada pratiğe dönüştü. İş yerinden iki haftalına izin alarak Adapazarı'na gittim. Satın almayı düşündüğüm iş yerinde garson olarak çalışmaya başladım. Amacım işlerin seyrini izlemek. Yeterli gözlem yaptıktan sonra orayı satın almaya karar verdim. İş yeri sahibine “mademki satılıkmış, ben almak istiyorum” dediğimde patronun bana bakışını hiç unutmuyorum. Öyle ya genç bir garson işyeri nasıl satın alabilirdi. Orayı üç yıl boyunca işlettim. Allah'ın izniyle iyi kazançlar elde ettim. Ancak daha sonra orada otoban çalışmalarının başlamasıyla işlerim biraz azaldı. Bende iş yerini devrederek İstanbul'a geri döndüm.

Şimdi, İstanbul'un en işlek semtlerinden biri olan Mecidiyeköy'de işletmeniz var. Bu işyerine nasıl sahip oldunuz?

Tam 24 yıldır, bu işin içindeyim. 1990 yılında Çiftlik restorandı kurdum. Önce çevremdeki insanlardan fikir aldım. Bana “Burası pek iş yapmaz. Devralanlar kısa süre sonra bıraktılar. Alma bence” dediler. Ama ben deneyimlerimden yola çıkarak kararımı verdim. İşletmeyi devraldım.

Anladığınız kadarıyla sizin sermayeniz sadece paranız değil. Aynı zamanda

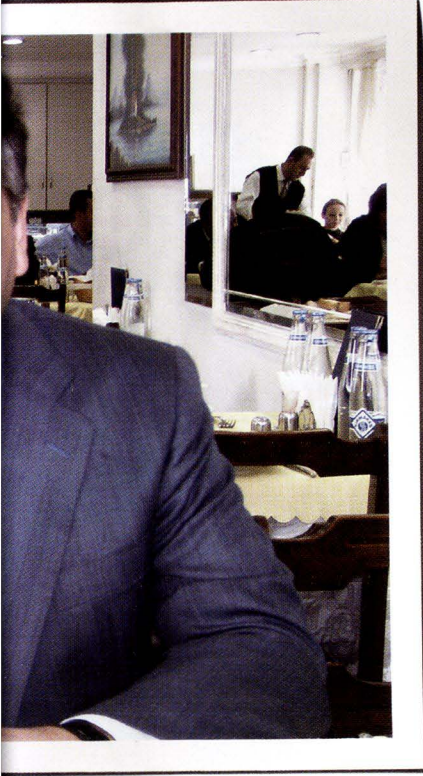

inancınız, birikiminiz ve cesaretiniz.

Bir işe 'başarmak' inancıyla yaklaşırsanız, mutlaka başarılırsınız... Başarmalıydım; çünkü sıfırdan gelen bir adamdım. Başka şansım yoktu zaten. Başarılı olmak, bir 'mecburiyetti' benim için. Çok çalıştım... Kapı kapı dolaşarak, işletmemi tanıttım. Müşterilerimin zevk ve damak tadını anlamaya ve uygulamaya çalıştım. Başarılı da oldum. Müşterimle, işletmeci - müşteri ilişkileri değil de dost-arkadaş çerçevesinde münasebetlerimiz gelişti.

Bu sektörde eğer, içten-samimi tebessüm etmesini bilmiyorsanız, 'ilgili' görünmüyorsunuz. Kısacası, kalbi davranmıyorsanız, asla başarılı olamazsınız. İşletmeci büyümek istiyorsa, bunları da hesaba katmak zorunda. Her ne şartlarda olursa olsun, bir an dahi olsa, müşteriye surat asmamalısınız. Müşteri hemen hisseder ve rahatsızlık duyar. Samimiyetiniz varsa, nedenini sorar, anlamaya çalışır.

yerimde duramam. Hareketli işlerden hoşlanıyorum. İşimi buldum, çok şükür memnunum.

Kendinize zaman ayırabiliyor musunuz?

Pek sayılmaz. Zihnimi - bedenimi dinlendirebilmek için, haftada üç gün spor yapıyorum. Zindeliğimi biraz spora borçluyum. Haftanın bir gününü aileme ayırıyorum. Ailem, zaman kıtlığını anlayışla karşılıyor. Fedakârlığından dolayı, özellikle eşime çok teşekkür ediyorum. Çünkü başarımda O'nun payı çok büyük.

Bir işletmeyi ayakta tutabilmek, kolay olmasa gerek?

Ben en büyük sıkıntıyı insan kaynağından çekiyorum. Köyümden, akrabamdan, çevremden birçok insanı istihdam ettim. Lokanta işletmeciliğini hem tempolu buldukları için; hem de gelecek vaat etmediği düşüncesiyle, sabırsızlık gösteriyorlar. Kısa süreli çalışıp, sonra işi bırakıyorlar. Çalıştırdığım insanların çoğu 'Bir meslek edininip, ticaret yapmak' gibi kaygı taşıyor. İş öğrenmek, işletme kurmak, sabır-sebat ister. Bir işi öğrenmeden müessese kuramaz, iş yapamazsınız. Eğer sabır gösteren, güvenilir çalışanlarım olsaydı, işletme zinciri kurardım. Asıl olan sermaye, insan kaynağıdır. İsteddiğiniz kadar paranız olsun. İşletmeyi yönlendirecek adamınız yoksa hedeflerinize ulaşamazsınız.

İşinizi büyütmeyi hedefliyor musunuz?

Elbette... Bu ticaret yapanın rüyası. Ben, iş yapmanın hazzını yaşayan biriyim. Üretiyorum, satıyorum, ailemi geçindiriyorum, işçimi geçindiriyorum. Keşke işimi daha da büyütebilsem, daha çok insana ekmek kapısı açabilsem. Bu bir

'paylaşımdır' aslında... Emeğin paylaşımı. Ben ne kadar patron gibi görünsem de, birikimim, bir şekilde piyasaya geri dönecektir, dönüyor da. Bunu ben yaparım, benden sonraki kuşaklar yapar. Sermaye dolaşır durur...

Ticaretin dışında başka bir şeye özlem duyduğunuz oluyor mu?

Tabii ki özlem duyduğum şeyler var. Memleketime gittiğimde doyusya kalmak, memleketime yatırım yapmak. Oradaki insanlara yararlı olabilmek gibi. Doğayla baş başa kalmanın benim yanımda ayrı bir yeri var. Özlem duyduğum planlarımı direkt olarak pratiğe dökemesem de üstlendiğim sosyal sorumluluklarla dolaylı yoldan gerçekleştiriyorum. Hemşerilerimizin taktiri ile kurulmuş olan Andırın ve Çevresi Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Derneği'nin aktif hale gelmesine yardımcı oldum. Dernek vasıtasıyla hemşerilerimizle iç içe olduk. Çeşitli etkinlikler düzenleyerek çok sayıda hemşerimle tanıştım.

Sohbetimizin sonuna geldik. Ama bir konuya değinmedik. Eşinizin öğretmen olduğunu duydum. Peki, memlekette memur olmayana memur kız veriyorlar mı?

Biz hanımla evlenmeye karar verdiğimizde kayınvalide de aynı zihniyetle yola çıkarak; "Herkesin kızı okur memurla evlenir. Sende bula bula lokantacıyı mı buldun" dedi. Tabi zaman içerisinde kayınvalidenin sevgisini kazarak damadı olu verdim. Şuan Burak ve Emre isimli iki çocuğum ve 16 yıldır süren mutlu bir aile ortamım var. Derginizde bana da yer ayırdığınız için teşekkür ederim. Tüm hemşerilerimize selam sunarım.

Bizim işlerimizde müşteri memnuniyeti, sadece damak zevkinden ibaret değil.

Müşterilerim işletmeyi kendi mekânı gibi bilir, öyle rahat eder. Misafirlerini de rahat ettirir. Bu işin görünen yüzü böyle; bizden tarafı ise, gerçekten zor. Çoğu zaman gece gündüz demeden çalışıyoruz. Tatil - dinlenme durumun olmayabiliyor. Kaliteyi standart ayarda tutmamız gerekiyor. Malzeme seçimi de çok önemli. İnsana dayalı bir durum var ortada; aşçı değişir, işçi değişir; ama siz işinizi iyi bilmek durumundasınız. Kimi zaman aşçının, kimi zaman garsonun yerine geçmek durumunda kalabiliyorsunuz. Bu meslekte işçi tutabilmek çok zor. Çok yorulursunuz. Hele işi de bilmiyorsanız, vay halinize...

Lokanta İşletmeciliği tercihinizi mi, yoksa şartların getirdiği durum mu?

Şartların getirdiği bir durum desek yerinde olur. Muhasebecilik gibi masa başı işler de yaptım ama 'haz' almadım; çünkü

Anneler Günü Münasebetiyle Tüm Annelere Sevgilerimle...

CANIM ANAMA

Bu gurbet elinde yalnız biriyim,
Yalnız sevdiceğim başımın tacı
Sevincim kederim her şeyim anam,
Kalbinde sakla bütün sevgileri,

Sizler yok, hem ölüyüm hem diriyim,
Tatil günlerinde bekle yolları,
Her an dilimde dualarım anam.
Sevinçli gözlerle biricik anam.

Yalnız yaşamak da gerçekten çok zor,
Ovadan gelir mi kaval sesi hoş
İçimde yanan ateşler oldu kor,
Suyundan havasından oldum bir hoş

Dersleri asınca okul bitmiyor,
Sizleri düşünmezsem hayatım bir boş
Beni hiç açmadı buralar anam.
Ayrılmaz bir parça oldunuz anam.

Sabah erken kalkar işe giderim,
Bir sensin her yerde düşündüklerim,
Vazifemde sana dua ederim,
Senin özlemindir yalnız kederim,

Sizlerle geçen günleri özlerim ,
Bütün ahaliye selam ederim,
Özlemim, hasretim oldun be anam.
Bu kadar şirim şimdilik anam.

Akşam olur döner garip evime,
Sorular sorarım kendi kendime,
Alırım kağıt kalemi elime,
Defterim şirim oldun be anam.

Çayı alır çekilirim odama,
Yudumlarım çayı bir de arada,
Yakarım belki varsa bir sigara,
Çayımda yudumlarım oldun be anam.

Şimdi köyümüze bahar geldi mi?
Ağaçlar mı güzel yoksa bağlar mı?
Çimenlerde çocuklar koşar mı?
Baharım yazım sen oldun be anam.

Yine de yemyeşil oldu mu her yer,
Dağlar, yamaçlar, bozkırlar, etekler,
Narin çiçeklere şarkı mı söyler,
Baharlarda bu sene zengin mi anam.

Geben dağından güneş doğarken,
Çörekler edermisin sabah erken,
Davarlar, koyunlar evden giderken,
Komşular rahatsız olur mu anam.

Duanda dilinde ben miyim şimdi,
Kalbinde acı ağırtıyım şimdi,
Okulda öğrenci şehit mi şimdi,
Dilinde ağıtın oldum be anam.

Rahmi GÜRLEK

Andırın adı konmamış gücü

Ahmet NARİNOĞLU

Biz Andırınlılar hep şöyle düşünürüz. "Memleketimizde sanayi yok. Önemli yeraltı zenginliği yok. Ormana dayalı sanayi kurulamadı. Tarım alanları yetersiz, susuz. Ulaşımımız zayıf. Dışarıda sanayicimiz, işadamlarımız çok az. Politikada sahipsiz kalıyoruz."

Bu düşünce tarzı bizi memleketimizin sahipsiz olduğuna oradan da, adam olamayacağımıza kadar götürür. Bu görüş memleketimizin gelişmeyeceğini, üretimin yetmeyeceğini, göçün devam edeceğini kabul eder.

Karamsar görüş sahipleri Andırın'ın kaynaklarına, insanlarına dayalı gelişme benimsemedikleri için hep dışarıdan kurtarıcı beklerler. "Dışardan gelsinler Andırın'a hizmet etsinler. Dışarıdan kaynak aktarılsın. Yoksa Andırın gelişemez. Onun için yapılan çabalar boşa" derler. Bu görüşün en tehlikeli yanı, içlerinden birileri çıkıp ta hizmet etmeye başlayınca, arkasında durmamak veya destek olmamaktır. Yalnız bırakmaktır. Ne çare ki örneklerine tanık oluyoruz.

Bu görüşe katılacak mıyız? Katılmıyorsak, Andırın'ın gelişeceğini savunuyorsak elimizde hangi deliller var.

İyimser diyeceğimiz görüş aslında objektif, tarafsız bakar. Bu görüş Andırın'ın kaynakları, potansiyelleri, insan ve toplum gücü, coğrafi konumu, doğal yapısının farkındadır. Andırın'ın içinde dinamik güç olduğunu kabul eder. Andırın'ın kapasitesinin dolduğunu artık, kabuğunun kırması gerektiğine inanır. Öncelikle Andırın'ın okumuş eğitimli, kariyer, iş ve meslek sahibi olmuş

inanlarına güvenir. Asıl hareketin bunların birlik ve beraberlik içinde organize olarak bir araya gelmesiyle başlayacağını görür.

Zaten problem de son kırk yıldır Andırın dışına dağılmış ama kopmamış insan gücünün yeniden derlenip toparlanmasında yatıyor. Zamanda giderek daralıyor. Andırın dışına taşmış insanlar üçüncü kuşak olmaya başladılar. Dışarıdaki insanlar ya Andırın'a yeniden yönelecekler veya kopacaklar. Böylesi bir tehlike mevcut. Bunun tek yolu güçlü iletişim kurmak, memleketle bağını koparmamak, kendine düşeni yapmak, hemşeri örgütlenmesi içine katılmak.

Coğrafi konumu, bozulmamış doğal yarı, bitki örtüsü, güzellikleri Andırın'a sunulmuş bir nimettir. Bu nimeti içinde yaşayanlar bıkmamalı. Aksine dört elle sarılmalı. Kıymetini kadrini bilmeliler. Anadolunun değişik yörelerinden göçler göstermiştir ki, bir yörenin insanı göçerken, geride kalan tabiat bozuluyor, tahrip oluyor, yaşatılmıyor. Tabiatta kendini koruyan, seven insan istiyor. Tabiat insansız ya vahşileşir, ya ölür. Andırın zengin bir kültür birikimine sahiptir. Her yerde kültürel değerler erozyonu varken, Andırın'da daha az yaşanıyor. Kültürlerini korumak için kaynak harcayanları görünce; Andırın'da doğal, sade yaşamak zenginliğe dönüşüyor.

Andırın, insanıyla, doğasıyla, yaşam şekliyle, toplumuyla bakınca, güven duyacağımız manzara sergiliyor. Şimdi Andırın'da, Andırın dışında yaşayıp ta memleketinin güçlerini fark etmeyenlere hatırlatma yapılabilir. Bakın bunlara itirazınız var mı?

• Doğal ve sade hayatı bozulmamış doğa

ve çevre

- Yaşadığımız ve yaşadığımız kültür ve değerler
- Hoşgörüyeye dayanan toplum kültürü
- Okumuş, eğitimli, iş ve meslek sahibi nüfus
- Doğal Kaynaklar
- Zengin ormanlar
- Coğrafi konum
- Çukurova coğrafyası
- Verimli topraklar
- Yaylacılık
- Akdeniz iklimi

Bunlar Andırın'ın kendi gücüdür. Bu güçleri harekete geçirmek yine kendi elimizde. Öte yandan kendimize dönüp özelleştire yapmalıyız. O zaman daha gerçekçi hareket ederiz. Çoğu ilçelerin yaptıklarını bizler yapmadık. Mesela;

- Dışarıda kazanıp ilçede yatırım yapmadık.
- Okuyup memleketimize geri dönmedik.
- Emekli olup memleketimize geri dönmedik.
- Her yaz mevsimi memleketimize gidemedik.
- Dışarıda köylere kadar dernekler kurup bir arada olmadık.
- Ticaret, sermaye ortaklıkları kuramadık.
- Birbirimizle iletişim kurmakta yetersiz kaldık.
- Memleketimizin sorunlarına eğilemedik.

Bugün bu ve benzeri konuları tartışıyoruz. Andırın orda biz burada bekleyiş dönemi sona erdi. Her yerde hemşeriler platform düzlemleriyle harekete geçiyorlar. Yönümüzü Andırın'a çevirdik. Semeresi kat kat gelecektir. Gelmeye başladı bile.

ANDIRIN İlçesi

Monografyası-4

Gülgün SAYMAN (DURUKAN)

Sosyal Durumu:

Andırın her ne kadar Maraş iline bağlı ise de, ticari ve sosyal gelişme bakımından tamamen Ceyhan ve Kadirli'nin tesiri altındadır. Maraş ili ancak il çapındaki münasebetleri yönünden ilgilenmektedir. Andırın'ın halkı eğlenceye çok düşkündür. Kasabada küçük bir jenaratörle çalışan, iptidai denecek kadar basit bir sinema mevcuttur. Eski ve yerli filmler gelmesine rağmen sinemaya rağbet pek fazladır. Mesire yerlerine gitmek de onlar için bir eğlencedir. Halkı en çok eğlendiren düşünlüdür. Eski usule göre yapılır. Düşün esnasında gündüzleri halay ve mahalli oyunlar oynanır. Geceleri sin sin oyunu, kartal oyunu oynanmaktadır. Çerkez köylerinde kız ve erkeklerin karşılıklı oynadıkları Kabartay oyunu çok beğenilmektedir. İlçede görülen oyunların çoğu İç Anadolu folklorunun canlı örneklerini temsil ederler. Merkezde erkekler boş vakitlerini şehir kulübünde ve kahvelerde geçirirler. Kadınlar ise, kabullerde toplanarak hem dantel işlerler hem de vakitlerini geçirmiş olurlar. Eğlence yerleri olmadığı için halk çok sıkılmaktadır. Haliyle bol bol dedikodu yapılmaktadır.

Andırın halkı adet ve göreneklerine de bağlıdır. Ölen bir kimse için yakınlarının yıllarca yas tutması, ölen şahıs için ağıt söylemeleri belli başlı adetleridir. Bayramlarda çörek, Aşure ve hoşaf yaparlar. Komşularına ve fakirlere dağıtırlar. Bayramı kutlamak için gelenlere çörek (kömbe derler) ile hoşaf ikram ederler. Kaza halkı çok misafirperverdir. Altı- yedi sene evveline kadar kasaba dahilinde otel mevcut değilken, hariçten gelen yabancı kimseleri evlerde misafir ederlerdi. Bilhassa köylüler bu hususta örnek teşkil etmektedirler.

Andırında kullanılan dil Türkçe'dir. Çerkez ve kört köylerinde çerkesçe ve Kürtçe çok konuşulmaktadır. Kaza halkının kendine has sözleri ve deyimleri vardır. Mesela merdivene merduvan, dükkana duvan, terk etmek yerine tergemek, gidelim yerine gidek, anahtara dil, bakraca satır gibi isimler verirler. Bazı kelimeleri de tamamen uydurmuşlardır. Mesela: sise zapur, tarlaya hopur, lafa şor demektirler. Bunlara benzer daha bir çok kelime ve sözleri vardır.

Dini hayata gelince; Andırın halkının hemen hepsi Müslüman ve Hanefi mezhebine dahildirler. Burada hanbeli ve şafi var ise de ehemmiyetsiz denecek kadar sayıları azdır. Halkın dini inanışları çok kuvvetlidir. Bu arada batıl itikatlara da pek fazla inanırlar. Muska yaptırarak salgın denecek kadar ileridir. Halkın ihtiyacını tam olarak karşılamayan bir camii ve bir faaliyete geçmek üzere hazırlanan kuran kursu binası mevcuttur.

Andırında Mevcut Kurumlar:

Türk Hava kurumu eskiden kurulmuştur. Son senelerde eskiye nisbetle faaliyetini hızlandırmıştır. Kızılay kurumu da çok eskiden beri mevcuttur. Fakat faaliyeti hiç yok denecek kadar ehemmiyetsizdir. Andırın gençlik ve spor klübü 1953 senesinde kurulmuştur. Güreş, futbol ve voleybol şubeleri vardır. Civar kazalara nisbeten spor faaliyetleri oldukça ileri safhadadır. Komşu küllere ve civar kazalarla, yaz mevsiminde bir çok maç ve güreş tertiplenmektedir. Her sene 30 Ağustos'ta tertiplenen güreşte Çukurova'nın ve Maraş havalisinin en meşhur pehlivanları kasabada toplanırlar. O gün Andırın en eğlenceli günlerinden birini yaşar. Andırın'ı imar ve güzelleştirme derneği

ismi altında bir dernek vardır. Henüz faaliyete geçmemiştir. Birde şehir kulübü mevcuttur. Memurlar ve münevver zümre daha ziyade burada vakit geçirmektedirler. Bu kulübün güzel bir parkı vardır. Fakat erkekler bu parktan faydalanmaktadırlar.

Kıyafetler:

Bu bakımdan Andırın halkı, ilin diğer kazalarına ve hatta Maraş kazasına nisbeten daha medenidir. Mutaassıp değildirler. Kadınların anlayışı ve kıyafetleri taassuptan kurulmuştur. Kasabada oturan erkeklerin %90' ı pantolon, % 10' u şalvar giyer. Köylerde ise tamamen bunun aksidir. Şalvarla tarlada çalışmayı daha rahat bulduklarından daima pantolonu tercih etmektedirler. Kadınlar eşarp ve manto içinde gezerler. Kara çarşaf giyenleri yoktur. Yalnız entari ile dolaşanlar da vardır. Fakat daha ziyade modern kıyafeti benimseyenler ancak bu şekilde sokağa çıkmaktadırlar. Modayı mümkün olduğu kadar takip etmeye gayret ederler. Fakat imkanları nisbetinde giyinebilmektedirler. Köylü kadınlarının ekseriyeti şalvar giymektedir. Düşünlerde ve ev gezmelerinde entari giyerler.

III. İktisadi Coğrafya:

1)Geçim ve Vasıtaları:

Kazanın iktisadi faaliyetleri pek çeşitli değildir. Toprak sahiplerinin sayısı azdır denilebilir. Nüfusun ekseriyeti geçimini hayvancılıktan, ormandan, küçük çaptaki ticari faaliyetlerden veya hizmetlerden temin ederler. Gelir ve kazancını yalnız araziden sağlayanlar Aşağı Andırında toprak sahibi olanlardır. İlçenin büyük çiftçileri ve zenginleri de bunların bir kısmıdır. Bu kısımda oturan köylülerin hemen hepsi ziraatla uğraşır. Fakat kazanın dörtte üçünü kapsayan dağlık bölgede ise, gelirini topraktan temin edenlerin sayısı

çok azdır. Geben, Sisne, Bunduk köylerinde ticari gaye ile az miktarda koyun yetiştirilmektedir. Diğer köylerde ise, aynı maksatla keçi besleyenlerin sayısı çoktur. Kazancını yalnız ormandan ve Aşağı Andırın ile Çukurova'da amelelik ederek temin edenler de mevcuttur. İşte iktisadi kaynakları az olan Andırın kazasında memurluk en güzel meslek sayılır. Kaza içinde ve dışında bir çok memuru da vardır.

2) Ziraat Durumu:

a) Ziraat Mahsulleri:

Kaza iki tip iklimin tesiri altında olduğundan iki ayrı bölgesinde çeşitli ziraat yapılmaktadır.

Aşağı Andırında Ak deniz iklimi hüküm sürdüğü için Çukurova'da yetiştirilen bütün mahsuller burada da ekilmektedir. Tahıl ürünlerinden en mühim yeri çeltik tutar. Bunu buğday, arpa ve yulaf takip eder. Endüstri bitkilerinden birinci derecede pamuk ve susam ekimi yapılmaktadır. Son senelerde yer fıstığı ekimi de ehemmiyet kazanmıştır. Her türlü ekim, halkı az çok tatmin etmektedir. Fakat içlerinde en verimli olanı çeltik, buğday ve susamdır. Bilhassa buğday ve susamın masrafı da azdır. Pamuk ve çeltik kadar emek de istemezler.

Dağlık mıntıkada ekseriya buğdaygiller, kısmen de baklagiller ekimi yapılmaktadır. En çok ekilen zirai mahsulleri buğday, arpa, çavdar, yulaf, fasulye ve nohutur. Bunların verimi azdır. Buğdaygillerin verimi bire beşi geçmez. Son zamanlarda Geben, Sisne ve Çokak ovalarında üç ayda yetişen "yayla çeltiği" rağbet görmüştür. Çeltiğin cinsi "Elbistan" veya "Berzani" dir. Verimi çok iyidir. Yukarıda sayılan mahsullerden başka kaza daha yirmi çeşit kadar ekim yapılırsa da ihtiyaca cevap veremeyecek kadar az miktardadır.

Sebzecilik:

Andırında ticari gaye ile sebzecilik yapılmamaktadır. Her aile kendine yetecek kadar eker. Yalnız ticari maksatla Keşiş suyu civarında her türlü yaz ve kış sebzeleri yetiştirilmektedir. Fakat buda İlçenin ihtiyacını karşılamaktan çok uzaktır. Halkın sebze ihtiyacı dışarıdan temin edilir. En çok ekilen sebzeler kabak, domates, biber,

salatalık, yeşil fasulye ve patatestir. Yerli halk yeşil fasulye, içi temizlenmiş kabağı kurutarak kış için hazırlık yaparlar.

Meyvecilik:

Meyvecilik henüz gelişme devresindedir. 1958 yılına kadar bu hususta hiçbir faaliyet kaydedilmemiştir. Fakat son 5 yıl içinde meyve fidanı ekimi hızlanmıştır. Halk bunun iyi bir gelir kaynağı olacağına inanmıştır. Kaza iklim bakımından hemen her türlü meyvenin yetişmesine müsait gibi görünür ise de tatbikatta böyle olmadığı anlaşılmıştır. Mesela Aşağı Andırın da yalnız turunçgiller yetişmektedir. Diğer Akdeniz meyveleri için burası pek müsait değildir. Çünkü ilkbahar ve kış mevsimlerinde hava ekseriya sislidir. Bahar aylarında yağışın bir kısmı dolu şeklinde düşmektedir. Meyvecilik yayla bölümünde daha rağbet görmektedir. Bilhassa elma ve armut fidanları dikimi ileri haldedir. Geben, Çığışar, Kaleboynu, Kavlaktepe, Akifiye ve Çokak köylerinde çok fidan dikilmiş ve halende bu faaliyete devam edilmektedir. Şimdiye kadar kazanın meyve ihtiyacını dışarıdan temin ediliyordu. Kazada bağcılık gelişmemiştir. İki - üç köyde üzüm bağı varsa da ilçe için önemli sayılmaz. Çünkü halkın üzümlerin bir kısmı Maraş'ın diğer kaza veya köylerinden temin edilmektedir.

b) Mülkiyet Durumu:

Türkiye'nin her tarafında olduğu gibi Andırında da tarlalar babadan evlada intikal ettiğinden şekil itibariyle küçük parçalara ayrılmaktadır. Böyle bölünme neticesinde bilhassa dağlık mıntıkada tarlaların alanları çok küçülmektedir. Bu yüzden aile içinde ihtilafli meseleler ortaya çıkmaktadır. Kazada ortaklık şekilleri de mevcuttur. Bu usul eskiden beri devam etmektedir. Fakat son senelerde ortak olma zihniyeti nisbeten zayıflamıştır. Çünkü ziraatta kullanılan alet ve motorların sayısı artmıştır. Her çiftçi istediği zamanda tarlasını kolayca sürmek ve mahsulünü tarladan kaldırmak imkanını bulmuştur. Bugün, ancak kasabada oturan büyük arazi sahipleri kendilerine bir ortak seçmektedirler. Zira tarlayı sık sık kontrol edemezler. Ortak alınan şahıslar tarlanın bir nevi bekçisidir. Tarlanın iyi sürülüp sürülmediği, mahsulün himayesi, zamanında harman edilmesi ve bunlara benzer diğer bütün işler ortağın

selahiyeti dahilindedir. Mahsulün mal sahibi ile ortak arasında pay edilme şekli, onların daha evvel kabul ettikleri anlaşmaya göre tayin edilir. Bu ortaklık usulü daha ziyade Aşağı Andırında görülür. Yayla mıntikasında ise, hiç yok denecek kadar az rastlanan hadisedir. Çünkü elde edilen mahsul ancak bir ailenin ihtiyacını karşılayacak durumda veyahut onlara bile kafi gelemeyecek kadar azdır.

c) Çeşitli Ekilişler:

Kazada hakim olan ziraat şekli ekstansiftir. Andırın dahilinde tarım topraklarının büyüklüğü 38280 hektar olup, bunun 8000 hektarı sulanmaktadır. Sulamalı ziraat usulü daha ziyade kültür bitkilerine tatbik edilmektedir. Son üç dört senedir pamuk ve susam gibi kültür nebatlarının dörtte üçü sulanarak yetiştirilmiştir. Sulamanın önemi yakın zamanda anlaşılmış olduğu için, bu hususta muntazam bir sistem inkişaf halindedir. Evvelki senelerde çeltik sulamak için Andırın suyu üzerine, iktisadi önemi çok fazla olan 10 kadar ark açılmış. Bunlar devlete ait olmayıp şahısların mülkiyetindedir. Çeltik ekimi dolayısıyla kısmen de olsa sulu bir ziraat usulü baltalanmaktadır.

Kazada nadas usulü daha ziyade çeltik ekilen araziye tatbik edilir. Çeltik ekilen arazi kara nadasa bırakılmadan ikinci defa işlenmez. Aşağı Andırında bir araziye her sene başka mahsul ekilmektedir. Mesela buğdayın yerine pamuk ekilirse daha çok mahsul alınmakta yayla mıntikasında verimli araziler için her sene değişik ekim yapılır. Verimsiz arazi ise bir sene boş bırakılmaktadır.

Yukarı Andırın bölümünde de sulama usulü mevcuttur. Bilhassa mısır tarlaları ve nadasa bırakılan araziler sulanmaktadır. Fakat henüz toprak bakımı zihniyeti gelişmemiştir. Ziraat teşkilatının ikazına rağmen toprak ihmal edilmektedir. Tarlayı gübreleme ihtiyacı üç, dört senedir hissedilmiştir. Fakat tatbik sahasına henüz geçilmemiştir.

Yukarı Andırın bölümünde ise, hayvan pulluğu, karasaban, orak gibi aletler kullanılmakta. Öküz ve mandaların da gücünden istifade edilmektedir.

Bilgisayarlı Muhasebe Projesi

Hikmet MARAŞLI

Proje sahibinin adı:	KSÜ İKTİSADI VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ
Projenin başlığı:	Bilgisayarlı Muhasebe Eğitimi
Projenin kapsadığı bölge:	Türkiye - Doğu Akdeniz Bölgesi - Kahramanmaraş İli ve ilçeleri, Tüm Türkiye
Proje ortağının adı:	Kahramanmaraş Valiliği
Proje İştirakçileri:	Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası Kahramanmaraş Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası Andırın Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Andırın Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü
Hedef gruplar	En az Lise mezunu işsiz genç bay ve bayanlar
Projenin süresi:	12 ay
Projeyle Koordinatörü:	Dr. Hikmet Maraşlı

Projenin Genel Hedefleri

- 1- Kahramanmaraş genelinde işletmelerde ve muhasebe bürolarında 2009 yılında devreye girecek TMS, UFRS ve BASEL II Ön Muhasebe ve Genel Muhasebe için kalifiye ara eleman yetiştirmek;
- 2- Kahramanmaraş'ta yaşayan lise mezunu herhangi bir vasfı olmayan genç erkeklerle ve kızlara Bilgisayarlı Muhasebe eğitimi yoluyla vasıf kazandırıp aktif iş gücü piyasasına entegre etmek;
- 3- Aktif iş gücü dışında vasıfsız ve kayıtsız olarak çalışan gençleri kayıtlı ve sosyal güvenceli bir iş ortamına yerleştirmek;
- 4- Ülkemizde ve Bölgemizde ihtiyaç haline gelecek olan yeni TMS, UFRS ve BASEL II konularını içeren Bilgisayarlı Muhasebe sistemini bilen ara eleman yetiştirmek.
- 5- İnternet üzerinden uzaktan eğitim sistemi geliştirerek tüm Türkiye'de genç işsiz bay ve bayanlara istihdam imkanı sağlamak.

Projenin Özel Hedefleri

1. Kahramanmaraş iline meslek edindirme kursularının altyapısı ve organizasyon düzenini kazandırmak;
2. Bilgisayarlı Muhasebe, TMS, UFRS ve BASEL II konularında donanımlı elemanlar yetiştirecek bir kurs düzenlemek;
3. Kahramanmaraş İŞKUR'a kayıtlı yaşları 15-19 arasında değişen 367'si erkek, 91'i kız olan en az lise mezunu 100 işsiz genç seçilecek ve 25'er kişilik bilgisayar sınıflarında 6 ay boyunca Bilgisayarlı Muhasebe eğitimi verilecektir.
4. 6 aydan sonra kurulacak olan internet üzerinden uzaktan eğitim sistemi ile 6 ay süresince Türkiye çapında Bilgisayarlı Muhasebe eğitimi verilecektir.
5. Uzaktan eğitim sistemi için, Stüdyo ve Bilgisayarlı Muhasebe derslerinin videoları, içerikleri ile öğrenci bilgilerinin kaydedilip web üzerinden yayımını sağlamak üzere donanım ve yazılım alt yapısı kurulacaktır.

Yöntem

Proje'de iki periyottan oluşan bir eğitim planlanmıştır:

1. Periyot: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Bilgi Teknolojisi sınıflarında 6 aylık eğitim içermektedir. (25'lik gruplar halinde bölünen bu 100 kişiye Bilgi Teknoloji sınıflarında 6 ay boyunca teorik ve uygulamalı olarak Bilgisayarlı Muhasebe eğitimi verilecektir.)

2. Periyot: İnternet Üzerinden Eğitim
a) Online Eğitim: Bu eğitim türünde Üniversitede kurulacak olan server (sunucu) üzerinden sanal sınıflar oluşturulacaktır. Öğretim elemanı ile öğrenciler/kursiyerler ders programına uygun olarak belirlenen saatlerde bu sanal sınıflara kullanıcı adı ve şifreleriyle dahil olup bir araya gelerek derslerini görsel olarak işleyecekler.

Bu ortamda öncelikle öğretim elemanları ve öğrenciler/kursiyerler tek tek sisteme kaydedilecektir. Bu öğrenci öğretim elemanlarının rolleri ve yetkileri belirlenecektir. Sisteme ayrıca ders programları girilecektir. Bu ders programları üzerinden öğrenci/kursiyerlerin derslere kaydı sağlanacaktır. Ayrıca öğretim elemanlarının da bu ders programı üzerinde hangi dersleri verecekleri ile ilgili bilgiler bulunacağından, öğrenci grupları ile ilgili yetkilendirmeler de buradan sağlanacaktır.

Sisteme girilen bu bilgilere dayalı olarak ders programında belirtilen saatlerde bu derslere kayıtlı olan öğrenci/kursiyerler öğretim elemanın görsel olarak yürüteceği derse katılacaklardır. Bu arada sistemde öğretim elemanın yetki vermesi durumunda yetki verdiği öğrenci/kursiyerin de görsel olarak sistemde yayıncı olabilmesi sağlanacaktır.

b)Etkileşimli Eğitim: Bu eğitim türünde ise Üniversitede kurulacak olan server üzerinde

oluşturulacak olan ders içerikleri, ders videoları ve derslere ait olan forum üzerinden öğrenciyer hem ders içeriği sağlanacak hem de forum türü etkileşimli yöntemlerle öğrenci/kursiyer ve öğretim elemanının sürekli etkileşimleri sağlanacaktır. Online eğitim'de olduğu gibi burada da kurulacak olan veritabanına öğrenciler/kursiyerler ve öğretim elemanları kaydedilecek ve bunların derslere kaydı internet üzerinden sağlanacaktır. Bu kayıtlardan sonra öğrencilerin/kursiyerlerin ve öğretim elemanlarının sistemde karşılıklı olarak bu dersler için açılmış olan içerik ve forum türü ders araçlarından faydalanmaları ve paylaşımları sağlanacaktır.

Eğitimin İçeriği

1. ve 2. ay kursun hazırlık aşamalarını meydana getirmektedir.
- 3 - 6. aylarda aşağıdaki konularda teorik ve pratik eğitimler verilecektir.
  - Muhasebenin Temel Kavramları
  - Muhasebede Kullanılan Belgeler
  - İşletmeler
  - Defter Tutma ve Tutulacak Defterler
  - Vergi Uygulamaları
  - Finansal Tablolar
  - Muhasebe Denetimi
  - Personel Yönetimi
  - Ön Muhasebe
  - Luca Web Tabanlı Merkezi Muhasebe Eğitimi
  - ETA V.8 SQL Paket Program Eğitimi
  - Mikro Paket Program Eğitimi
  - Logo KKS2 Paket Program Eğitimi
  - Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS) Eğitimi
  - Basel II Eğitimi
  - İç Denetim

7-12. aylarda ise yukarıdaki program uzaktan eğitim yöntemi ile internet üzerinden verilecektir.

Bir Olay

Ömer ARSLANTAŞ

Andırın'da ağıtlar söylenen yılların sosyal özellikleri, ilişki şekilleri, kişilerin sosyal statüleri gibi birçok içerik taşırlar. Ağıtlar bu nedenle sadece söyleyen kişilerin duygularından ibaret değildir. 1974 yılında Andırın'ın Sumaklı Köyünde öğretmenlik yaparken Senir'de bir düğüne gitmiştim. Gece yarısından sonra zurna eşliğinde türküler söylenirken adını hatırlamadığım sonra da öğrenemediğim birisi bir olay anlatarak aşağıdaki türküyü yine zurna eşliğinde söyledi. Türküyü o zaman söyleyenden yazmıştım.

Kuzgun Köyünden kız kaçırmayı planlayan birisi Beşbucak Köyünde Kabalcoğlu'nun yanına birilerinin selamıyla gelir. Derdini anlatır. Kabalcoğlu da mademki kızın gönlü var, hele sen kızı al gel, bir hal çaresine bakarız der. (Kabalcoğlu Beşbucak köyünde çok önemli bir şahsiyettir. Sözleri, söylemleri ve zekiliği ile halen sözü edilir. 1959 yılında 75 yaşında vefat etmiştir.)

Delikanlı durumu kaçacakları kızı anlatır. Kızda tamam der ve o gece kaçarlar. Gece delikanlı Beşbucak köyüne gelir ama Kabalcoğlu'nun evini bir türlü bulamaz. Durumu anlaşılır diye kimselerinde kapısını çalıp soramaz. Şaşkın ve telaşla nere gideceğini bilemeden yürür durur. Çal'a kadar gelir. Çal'ı dolanarak geri köyü

bulmaya çalışır. Yönünü gecenin karanlığında kaybeder. Tahtalı'ya varır. Geri de dönemez sabah yakın. Ayrıca o yıllarda Anıcık Köyünde Jandarma Karakolu ve Kambur Yüzbaşı namıyla bilinen amansız bir komutan var. Kambur Yüzbaşıya yakalanma korkusuyla yoluna devam ederek o bölgeden uzaklaşmaya çalışır. Dırdıbtılı'nın (şimdiki Erenler Köyünün) altından Ceyhan Nehrinin kıyısına varır. Ceyhan taşmış doludizgin akıyormuş. Irmak boyunca akış yönünde devam etmiş. Andırın bölgesinden çıkacak ama ne kayak ne de gemi geçecek durumda değilmiş ırmaktan. Üzücek'in altından Andırın Suyunun ırmağa karıştığı yerden devam ederek Seğmen Tepeye varır. Bu sırada vakit öğleye yaklaşmış. Oradan köyleri ve Beşbucağı (köyün o zamanki adı Araplı)seyreder.

Beşbucak Köyünden akıp Andırın suyuna, oradan da ırmağa karışan Fetene Deresini düşünerek 'Kabalcoğlu şimdi su olup Fetene deresine karışsa da şuradan çıkıverse de...' diye hayaller kurar. Kaçırıldığı kız; sen beni kandırdın ne Kabalcoğlu var, nede başkası, bunları sen uyduruyon, şimdide hayallemeye başladın, beni ne hallere düşürdün der. İşte o zaman dolan, perişan olan, çaresiz genç eline hemen bir değnek alıp saz tutar gibi tutar ve içinden geldiği gibi söylemeye başlar.

**Ben seni Kuzgun'dan aldım
Andırın düzüne indim
Kabalcoğlun sözün aldım
Daha neler edem dostum**

**Çaldan öte gece geçtim
Tahtalıda yolum şaştım
Cahan kıvrımına düştüm
Burdan nere gidem dostum**

**Cahan azgın gemi geçmez
Kambur Yüzbaşı aman vermez
Naçar Kabalcoğlu gelmez
Çetin sarpta günüm dostum**

**Üzüceğin yazısından
Seğmen Tepenin önünden
Kabalcoğlu Feteneden
Su olsada tutam dostum**

**Seni kanadıma alam
Turna gibi uçup gidem
Varıp Kabalcoğlun görem
Sende güman komam dostum**

Not Almak

Kadir YAŞAR

Not almak deyip geçmeyin. Düşünce ve fikirlerimizin yazıya dökülmesinin en önemli basamağı not almaktır. Not almadan yazılan yazıların ilerde sık sık değişikliğe uğradığını yazanların kendisi söylemektedir. Not almak yazı öncesi bir hazırlık olduğu gibi görüş, düşünce ve fikirlerimizin diri tutulmasına da yardımcı olur. Yaşadığımız çağın karmaşası içinde not almak bizler için kurtarıcı bir araçtır. Notlar aralık zihnimizi ve beynimizi zinde tutabiliriz. Yedi not alma şekli bilinmektedir. Bunlara kısaca bakalım:

1-OKURKEN NOT ALMAK

Not almak çok kolay demeyin. Kolay diyenlerden şöyle öğütler duyarsınız veya okursunuz. "Oku; Not al, yaz". Ya da "Kitabın içinde önemli yerlerini işaretle, altını çiz, not kağıtlarına yaz". Bu klasik öğütler not almanın usul ve yollarını söylemez. Peki ne yapmalı? Nasıl not almalı? Alınan notlardan nasıl yararlanılmalı? Önce soruyu kendimize sormalıyız. Niçin not alıyorum. Aldığım notları ne yapmak istiyorum?

Beş türlü not alma yolu var.

1. Daha iyi öğrenme ve akılda tutmak
2. Sonradan hatırlamaya yardımcı olmak
3. Aradığını bulmak
4. Yazı yazmada belirlenen fikir ve görüşlerden yararlanmak
5. Arşivlemek

Aldığımız notları ileride kullanmayı düşünürüz. Ama zaman geçince neyin nerde olduğunu hatırlayamayız. Bulmada zorluk çekeriz. Not alma kadar not alınan yerlerin bilinmesi, bulunması önemlidir. Not almayı yazmada kullanmak istiyorsak, önümüze birkaç iş birden çıkar.

• Okumak

Üstünkörü, yüzeysel değil alıcı gözle okumalıyız. Buna dikkatli okuma denir. Dikkatli okumak kelime kelime okumak değildir. Neyin nerede olduğunu, neyi alacağımıza dair dikkatten bahsediyoruz. Metnin tümünü okuduktan sonra not alınacak kısımlara dönmek daha iyi sonuç vermektedir.

• Not Almak

Bazıları kitabın dışında bir kâğıda not almaz. Kitapta satırların altını çizer. Renkli fosforlu kalın kalemle üstünden geçer. Kenar boşluklara ilave bilgi yazar. Bu durumda hangi konunun hangi sayfada olduğunu tespit etmek gerekir. Araya kâğıt koyanlar var. Üzerine konuyu yazarak yapışan kâğıda yazarak iliştiirmek daha pratiktir.

Not alınan kâğıtların sert kâğıt olması, 5x7, 10x7, 11x11, A3, A4 gibi kâğıtların kullanılması tavsiye edilmektedir. Notları ajanda defterine tutmakta önerilmektedir. Kitabın veya metnin içindeki not alınacak bölüm not kâğıdına tırnak içinde aynen yazılır. Üste konu başlığı konur. Yazılan not kâğıtları konulara göre bölümlenir.

Gazete ve dergide yayınlanan yazıların ilgili yerlerini kesilerek, kopya alarak, yazarak not alınabilir. Kendisi (kesilecek - kesilmeden) saklarken üzerindeki notlar alınabilir, kâğıtlar iliştiirebiliriz.

Gazete ve dergiden alınan metinler küçükse, fotokopi yapılabilir. Kesilip A4 boyutlu kâğıda yapıştırılabiliriz. Böylece A4 boyutunda bilgi notu ortaya çıkar.

•Alınan notları kullanmak

Okumak not almak için kolay kısımdır. Alınan veya biriktirilen notları tasnif etmek, bir konu etrafında toparlamak, saklamak, yeri geldiğinde kullanmak en zor taraftır. Bu işlerde sistematik çalışılmaz ise harman yığını gibi her bilgi birbirine karışır. Notlar arasında bilgi ayıklamak zorlaşır. Zaman alır. Bu karmaşaya düşülmemelidir. Öyleyse ne yapmalıyız?

Alınan notlar 3 şekilde kullanılır.

1. Bir kere kullanılan notlar. Bu notlar kaynak gösterilmeden yararlanılır. İlerde işe yarayacağı hesap edilerek atılır. Daha çok dergi, gazete yazıları için kullanılır.

2. Saklanacak notlar. Bu notlar kesilmiş kâğıtlara alınır. Zarf veya kutuda tutulur. Üzerinde sonradan kolay hatırlamayı sağlayacak isim, konu, yazar gibi tanıtıcı bilgi notu yazılır. Saklanacak notlar yazıda kullanılırken, kaynakla ilgili bilgiler, sayfa numaraları alıntı bilgileri yazıya eklenir.

3. Kitapta tutulan notlar. Kitabın neresinde hangi konu işaretlenmiş orayı kolayca bulmak için içindekiler bölümüne veya sayfa arasına konu başlıklı kâğıtlar yerleştirilebilir, yapıştırılabiliriz.

2-SOHBET EDERKEN NOT ALMAK

Yaşadığımız günün önemli bir kısmı, sohbetler ve görüşmelerle geçer. Burada karşılıklı düşünce ve fikirlerimizi birbirimize açarız. Görüşmelerimizi açıklarız, örnek olaylar ve tezler ileri süreriz. Böylece bir ortamda çok ilginç fikirler ortaya çıkar. Bu çeşitli sohbetlerden anlamlı ve yeni bilgileri not ederek kaydırmızı alabiliriz. Sohbet ederken, mutlaka yanınızda not alacağınız kâğıt ve kalem bulunmalıdır. Sohbet notları kısa alınmalıdır. Ancak cümleyi eksiksiz tamamlamak için, yeteri kadar bilgi, not edilmelidir. Daha sonra, bunları konu başlıkları altında toparlayabiliriz. Dünyaca ünlü yazarlar, yazılarını, ana fikirlerini, sohbetlerden aldıklarını söylerler.

3-KONUŞMALARDA NOT ALMAK

Sohbet niteliği taşımayan çeşitli konuşmalar yaparız veya dinleriz. Televizyon, radyo gibi iletişim araçlarında tek taraflı dinlediğimiz konuşmalar içerisinde yararlanacağımız güzel fikirler geçer. Bunları kağırdmadan not edebiliriz. Sohbet ettiğimiz gibi, yanımızda kâğıt ve kalem bulundursak konuşmalardan kısa kısa kelimeler veya cümleler yazabiliriz. Konuşma bitiminde aldığımız notları, anlamlı cümlelere dönüştürmeliyiz. Konu başlıkları vererek, kaynak göstererek kullanabiliriz. Konuşmaları tek taraflı dinliyorsak hızlıca yazdıklarımızı not almamız. Karşılıklı konuşmada ise, kağırdığımız kelime veya cümle varsa, tekrar ettirerek eksiksiz not alınabiliriz.

4-NASİHATLERDEN NOT ALMAK

Hangi yaşta olursa olsun insan, nasihat almaktan veya dinlemekten sıkılır. Nasihat edenin gizli bir hükmetme tarafı vardır. İşin bu yanını göz ardı ederek nasihatleri mutlaka dinlemeliyiz ve not

almalıyız. Nasihatler, hayatın imbiklerinden süzülme süzülme cümleleşmiş yoğun yaşam şekilleridir. Amerika'yı iki kere keşfetmeye gerek olmamalı. Nasihatler bizi engellere takılmadan hedeflerimize ulaştırır. Yani nasihatlerden aldığımız notları, yazacağımız yazılarda bol bol kullanabiliriz. Kendi görüş ve düşüncelerimizi pekiştirmede yararlanabiliriz.

5-AKLINA GELENLERİ NOT ALMAK

İnsan hem dış dünyada insanlarla iletişim kurarken, iç dünyasında da kendisi ile sürekli iletişim halindedir. İnsan beynine saniyede onlarca bilgi ve fikirlerin geldiği ispatlanmıştır. Yazarlar buna ilham derler. İnsan aklına gelen fikirler çabucak kaybolur. Eğer gelir gelmez not edilmezse, kâğıda dökülmezse hemen kaybolur. Hatırlamaya çalışsanız da aklınızda getiremezsiniz. Yazarlar, fikir ve düşünce adamları, hatipler, araştırmacıların her zaman yanlarında kâğıt ve kalem bulundurmaları bu yüzdendir. Siz de aklınıza gelen fikir ve düşünceleri hemen not ederseniz, hiçbir yerde bulamayacağınız parlak fikirleri ortaya çıkarmış olursunuz. Bu notlar yazının gücü, zenginliği ve rengi olur. Sizi başkalarına karşı parlak düşünceli ve yeni fikirli insan haline getirir.

6-YAŞADIĞIMIZ TECRÜBELERDEN VE OLAYLARDAN NOT ALMAK

İnsanı diğer canlılardan ayıran bir özelliği, yaşadıklarını hatırlaması ve yaşadıklarından ders çıkarmasıdır. Buna tecrübe diyoruz. Tecrübe dediğimiz şey, yaşadığımız olayların formülü gibidir. Bu formülü, bir başka insan hayatında kullanabilir. Yazı yazarken veya yazdıkları görüş ve düşüncelerimizi desteklerken hem geçirdiğimiz tecrübelerden yararlanabiliriz, hem de öğrendiğimiz tecrübeleri kullanabiliriz. Bazen olur ki bir tecrübeyi kitaplar dolusu bilgi anlatamaz. Tecrübe deyip geçmeyelim. Tecrübeler yazımızı zenginleştirir, fikirlerimizi güçlendirir. Not edeceğimiz tecrübe bazen bir cümle bazen bir paragraf bazen de bir hikaye şeklinde olabilir. Tecrübeleri not ederken, kaynağını, yerini ve zamanını belirtmek inandırıcı olur. Edindiğimiz tecrübeyi, yazıda kullanırken kendi fikir ve görüşlerimiz gibi işleyebiliriz.

7-ÇEVREDE NOT ALMAK

Yaşadığımız çevre, bize o kadar çok bilgi ve fikir verir ki, yeter ki almasını bilelim. Çevreden fikir ve düşünce notları alabilmek için çevreye karşı hassas olmamız gerekir. Çevre bir bakıma okuyacağımız kitaba benzer. Bir kitabı anlamadan okumak gibi fark etmeden de çevrede ömür boyu yaşayabiliriz. Çevreye karşı duyarlı olabilmek için aklımızın hep zinde olması gerekir. Çevrede neler oluyor bitiyor, canlıların yaşamını nasıl devam ediyor, diye kendimizi sorguladığımızda çok fikir alır. Çevreye karşı ilgisiz davrandığımızda kendimizi çevreye kapamış ve iletişimi kesmiş oluruz. Özellikle şiir, hikaye, roman, tasvir gibi yazılarda çevreye duyarlı davranmadan, çevre ile iletişim kurmadan, eser meydana çıkmaz. Yazacaksanız iyi bir not alma ustası olmalısınız.

ANDIRIN'A

Andırın'a Kadırlı'den gidersen
Akarca'dan, Tokmaklı'dan geçte gel
Sağlığından bir şikayet edersen
Tışığıni ilaç diye, içte gel.

Maraş'a uzskca arada kalmış
Yurdun dört yanına insanlar salmuş
Tahsile susamış, derine dalmış
Pahasını, ellerinle biçtegel.

Nüfusa dökersen okumuş fazla
Tail aylarında burada yazla
Çağırır herkesi yüksek avazla
Geç kalma sakın, çabukol, uçta gel.

Anlatmakla bitmez, özellikleri
Kendisi, kendinin olmuş rahberi
Yaylalık sayılır coğrafi yeri
Gögsünü serin yellere açta gel

Temiz burasını yazın görendir
Güzel havasına gönül verndir
Hep andırın'lıya dosttur yarendir
Sevginin tohumlarını saçta gel

Ali TEMİZ

BİCON ALI

Ahmet emmi oğlun Ali
Anacığa muhtar olmuş
Gözün aydın cennet bibi
Muhtar olmuş Bicon Ali

Haşimlerde yol keserdi
Ayık gezmez çok içerdi
Her şeye değer biçerdi
Muhtar olmuş Bicon Ali

Anacıklı karar kılmış
Haşimleri kardeş bilmiş
Andırın mazbata vermiş
Muhtar olmuş Bicon Ali

Adam olmuş oy alınca
Yollar yaptırmış boyunca
Anacıklı toy olunca
Muhtar olmuş Bicon Ali

Haşimoğlu şaşar işe
Yaptığı iş değmez dişe
Ne diyeyim dosta eşe
Muhtar olmuş Bicon Ali

Fakı HAŞİMOĞLU

KIŞLA BAHÇESİ

Nerenden başlasam nasıl anlatsam
Andırın simgesi Kışla Bahçesi
Çınarlar altında yorgunluk atsam
Buz gibi gölgesi Kışla Bahçesi

Toros Dağlarında Maraş ilinde
Yeşil Andırın'ın orta yerinde
Hem mazi hem bugün hem de yarında
Büyüler herkesi Kışla Bahçesi

Osman Tufan sende karargâh kurdu
Kuvvayı Milliye bağrında durdu
Dünyaya gücümü burdan duyurdu
İstiklal belgesi Kışla Bahçesi

Dışlık geçirmede payı bir başka
Muhabbet ederken çayı bir başka
Asırlık taslarda suyu bir başka
Şırıldar çeşmesi Kışla Bahçesi

Cırlavuklar ahenk ile ötüşür
Bağrında rengârenk çiçek kokuşur
Sana Cennet desem inan yakışır
Cennetin kardeşi Kışla Bahçesi

Yaylacı durağı Kartal Yuvası
Menekşe gül kokar temiz havası
Atamızın bize eşsiz mirası
Kültür hazinesi Kışla Bahçesi

Yaz gelince cıvıl cıvıl olursun
Güz gelince melül mahzun kalırsın
Zemheride beyaz dona girersin
Kaderin cilvesi Kışla Bahçesi

Zopurlu havada dumanı başka
Gurubu bir başka Tan'ı bambaşka
Havyacıktan baksan gelirsin aşka
Doğa harikası Kışla Bahçesi

Enişdibi düzü sana yaslanır
Gurbette hayalim senle süslenir
Seninle başka yer zor kıyaslanır
Huzurun adresi Kışla Bahçesi

Bunaltsa Temmuz'un sarı sığağı
İhtiyara gence açar kucağı
Karış karış dolar köşe bucağı
Gönüller köşesi Kışla Bahçesi

Ebediyen sürsün eşsiz dokusu
Bir başkadır onda çimen kokusu
Nesilden nesile geçsin öyküsü
Sevdamin türküsü Kışla Bahçesi

Celil ÇINKIR

ANDIRIN KÜLTÜRÜNDEN

ÇEŞİTLEMELER (2)

Remzi ÇINGİL

BİLMECELER

Gökten bir elma düşmüş 12 parçaya
bölünmüş, 11'ni yemişler, birine hayır
 demişler.
(Oruç Ayı)

Nar tanesi nur tanesi bu dünyanın bir tanesi
(Kâbe)

Dağda var, taştta da var; sende de var, bende
de var; bir kuru dalda da var.
(Gölge)

Üstü çayır biçilir, altı çeşme içilir.
(Keçi)

MANİLER

Köyümüzün adı Canbaz
İp üstünde un durmaz
Kadirli de hacı kanmaz
Oda kurban hürüm sana

Bre Fakı bre Fakı
Ergenlerde döker koku
Hocalığı iyi bilin
Şu hatun'a Kur'an oku

Kızıluluk kıvrım özler
Şu eller bizi gözler
Bizi öldürüyor şu yaman Çerkezler
O biçim nükteli sözler

TÜRKÜLER

Kardaşın eğri efesi
Andırından geldi sesi
Öldürtmüş babam oğlu
Dilkiöğlü Nürpet kahyası

Andırın gavur elleri
Yara Mehmet'in belleri
Miyet süslüyor mu ola
Nişanlısının dilleri

Ekin ekerler mıktarı
Kağıt yazarlar noktalı
Öldürtmüş babam oğlunu
Kökler olası okkali

Hamamın da yolu yırak
Duman çöker direk direk
Kurban olam babam oğlu
Altı kıza sahip gerek

Bizde göçerdik el gibi
Yemen kahvesi sel gibi
Ne tez soldun babam oğlu
Kuzeyde biten gül gibi

Babamda tutturdu damı
Kardaşta almadı miras
Biz kardaşa düğün kurduk
Davulunu çalsın kiraz.

AĞIT

Ötü yüzden beri yüze
Acı haber geldi bize
Elli lira (kalın) başlık verdik
Ayağı kademsiz kıza

Oturalım düze düze
Düşmanıymış Kürtler
Kırk liralık nişan taktık
Ayağı kademsiz kıza

Kara çadır güz yurdumuz
Dolansın gelsin dördünüz
Oğlunuzu ben mi öldürdüm
Gelin kademesiz derdiniz

Kefiyemi bana verdin
Ben belime sokucuyum
Emmim oğlu düğün kurmuş
Ben halaya çıkıcıyım

Yamaçta da çamlı dirsek
Varsak yarasını görsek
Kadani alam sarı Ahmet'im
Güz gelmeden düğün kursak

Süzül Sarı Ahmet'im süzül
Kaşı kirpiğinden uzun
Bizde obalardan duyduk
Düğün kurucunuz güzün

Otlı goyak otsuz goyak
Ağamda sağdı bayrak
Küheylana binmez iken
Bende geldim yalın ayak

Ceyhan gırağı bucak bucak
Ot biçerler kucak kucak
Çok eğlenme koç yiğidim
Üzücekte çip ısıcak

DOĞAL GÜZELLİKLER GEZİ VE MESİRE YERLERİ

İlçemiz doğal güzellikler açısından büyük
şansa sahiptir. Özellikle yaz aylarında her
taraf yemyeşildir. Fakat bu özellik bugüne
kadar yeteri derecede değerlendirilememiştir.
Mesire yeri olarak ilçe halkına yalnız
Çınargeçidi, cevap vermektedir. Bu hizmette
de Orman İşletme Müdürlüğü katkıda
bulunmakta olup, zaman zaman bu yere
tesisler yapmaktadır.

ANDIRIN BEDDUALARI

Ağızından çıkan goynuna dağılsın
Ala kanlı yarı canlı gelesin
Deriyin darbızı çekilsin
Goynuna yılanlar girsin

DEYİMLER

Allah bile kulunun karasını yüzüne vurmamış
Allah bin kapıyı kapar ise bir kapıyı açar

Allah doğruların yardımcısıdır
Allah herkesin gönlüne göre verir
Allah sağ eli sol ele muhtaç etmesin
Allah ilmi dileyene, malı dilediğine verir
Alma mazlumun ahını, çıkar aheste aheste
Almadan vermek Allah'a mahsustur
Altının kıymetini sarraf bilir
Ana kızına taht kurar ama kız bahtı kocadan
alır
Analık beyaza kara yamalık
Anamın ekmeğine kuru, ayrına duru
demem
Alnı açık yüzü ak

BEBEK

Küçük bebekleri kırkı çıkmadan evden dışarı
çıkarmazlar. Eğer çıkarsa 'arsız ve gezgin
olurmuş' derler. Eğer bir yere giderlerse
gittikleri evden kalkacakları zaman ev sahibi
bebeğin çantasına yumurta koyar. Bebeğin
ilk tırnağını kesmek için bebeğe babasının
cebinden para çektirirler daha sonra tırnağını
keserler. Çocuğun ilk dişini kim görürse o
bebeğe bir hediye alır. Birde dişi çınca diş
hediği yapılır. Önceden beşik kertmesi
yapılmış; bu gelenek hemen hemen hiç
yapılmıyor. Yapılsa da çok nadir olur.

GEBENİN MEŞHUR YEMEKLERİ

ÇİRİŞ: Dağdan getirirler temizleyip
haşlanırlar. Doğranıp sarımsaklı yoğurt
katılarak yenir.

Çirişi ekşili de yaparlar. Haşlayıp doğranıp
sarımsaklı, salçalı, sulu şeklinde yapılır.
İçine nohut veya fasulye konulur.
Ayrıca çirişin böreğini yaparlar.
Bulgurla çirişi doğrayıp çorba şeklinde
pişirirler.

KENGER : Dağdan getirip temizlerler.
Doğrayıp haşlarlar. Soğan doğrayıp
baharatlarını koyarak sulu şeklinde
pişirirler.

Kengeri doğrayıp suda kaynatırlar, biraz
kaynayınca bulgur koyarlar kengerli bulgur
pilavı olur. Kengeri haşlayıp sarımsaklı
yoğurtla karıştırarak yerler.

ŞEKERPANCARI: İyice suda haşlayıp
temizleyip, doğradıktan sonra yağda
kavururlar.

Şekerpancarını haşlayıp doğrayıp sarımsaklı
yoğurt katıp yerler.

ANDIRIN'IN YAZILMAMIŞ TARİHİ (2)

İbrahim ERGÜN

DADAĞLU Kim ve PAYAS KALESİ'ne Neden Hapis Edildi?

Kaleden Nasıl Uçtu ve Kaçtı?

Edinilen bilgiye göre: Dadaoğlu Avşar Aşireti'nin beyliğini ve sözcülüğünü birlikte yürüten yiğit ruhlular bir halk ozanıdır. Türkmen boyundan olan Avşar Aşireti yoğunlukla malçılıkla işgal etmekte ve kış aylarında Çukurova'da yaz aylarında Pınarbaşı Uzunyayla ve Binboğa Dağlarında hayat sürdürmekte iken Osmanlı Padişahlarını da tanımazlardı. Durum böyle iken, Padişah Abdülaziz Çukurova'daki Türkmen Beyliklerini islah ve iskan etmek üzere 1865 tarihinde Derviş Paşanın Fırka-i Islahiye denen ordusuyla Çukurova'daki tüm Türkmen Beyliklerini sindirmiştir.

İşte o zaman Dadaloğlu yakalanıp Hatay - Payas' ta bulunan zindan durumundaki kaleye hapis edilmiştir. Durumu daha önceden hissedilen Dadaloğlu Avşarların ileri gelenlerinden ve dayısı olan Koca Nallı'yı çağırarak 'ben yakalanıp gidersem sen aşiretin başına geç ve aşireti idare et' der. Dadaloğlu'nun sözü üzere Koca Nallı aşiretin başına geçer ve idareyi devam ettirirken Derviş Paşanın askerleri Koca Nallıyı yakalayıp Avşarmısın diye sorar. Koca Nallı Avşar değilim der ve aşiretin başından çekilir.

Bunu gören Avşarların ileri gelenleri toplanıp Dadaloğlu'na şöyle bir mektup gönderirler. (Dadaloğlu Dayın Koca Nallı Avşarlığı inkar etti ve başımızdan çekildi. Biz perişan olduk. Çerkez Uzunyayla'yı işkal etti. Neyap yap gel başımıza geç) Dadaloğlu mektubu alınca çok duygulanır ve sazını kucağına alarak aşağıdaki dokunaklı türküyü söyler.

Yürü bire Pınarbaşı Acep Karın kalktım ola Boynu uzun tor sunalar Suyoluna çıktı mı ola	Kabak tepe asıl yurdum Nadir şahtan gelir soyum Koca Nallı Büyük Dayım Avşarlıktan çıktımı ola	Dadaloğlum oldum yetim Nerde kaldı Gök kır atım Beysiz kalan aşiretim Avşarlıktan bıktı mı ola
Tez gelir kaynarın yazı Hoş akar Munzur'un özü Koç ırmak tutardı buzu Garbi değdi söktü mü ola	Bugün ben bir rüya gördüm Eskisinden beter derdim Uzun yayla Dede yurdum Çerkez kazık çatkımı ola	

Bu olay 1835 doğumlu ve (115) yaşında vefat eden (18-05-1950) Koca Memiş adındaki dedemden ve kısmen de Kayseri - Sarıkızlı Ahmet Z. Özdemir'in konu ile ilgili kitabından yararlanılarak derlenmiştir.

GEBEN Kasabası ve Geçirdiği Olaylar

Kasabanın Tanımı: Geben Kasabası Andırın ilçesine bağlı olup 30 Km. mesafede bulunmaktadır. Ortatoros dağlarından sayılan "Mail, Höbek ve Kayıranlı Dağları eteğinde Baran" vadisine kurulmuştur. Kuruluş tarihi kesin olarak bilinmemekte ise de bazı kaynak ve olaylardan anlaşıldığına göre 16 veya 17. yüzyılda Ramazanoğulları'ndan bir şahısın kurduğu bilinmektedir.

Köyün önünde (80) bin dönüm Tarım arazisi bulunmaktadır. Halk bu araziye Arpa, Buğday, Mısır ve Pancar ekmektedir. Eskiden arpa, buğday harman edilir ve o harman at ve öküzle gem denilen bir tahta araçla sürülerek hasat edilirdi. İşte sözü edilen harman Geben'de kadın ve erkek birlikte çalışarak olurdu. Geben köyünde eskiden kağanı denilen ve öküzle çalıştırılan iki tekerlekli araba ile çalıştırılırdı. Bu kağanı arabalarını ekresiyetle kızlar ve gelinler önüne düşerek tarlaya götürürlerdi ve hasat edilen ürünleri evlerine taşırlardı. Bir yaz aylarında Geben köyüne yolu düşen Halk Aşığı Aşık Ali Geben'de bu vaziyetti görünce çok duygulanır ve oturup sazını eline alarak aşağıdaki 5 kıtalık türküyü söyler. Bu olay tahminen 20 yıl öncesinde olmuştur.

Bir yaz günü uğradım Geben eline Hayran kaldım şu güzelliñ haline Yabayı küreği almış eline Harmana giden güzeli gördüm	Evleri birçok karakola bakar Güzelin ateşi göreni yakar Önüñe düşmüş kağnılar çeker Elinde çemberinin telini gördüm	Aşık Alim gördüğü güzele bakar Güzelin şahsi cemaline türküler yakar Badeler doldurmuş dilleri şeker Şerbet dolduran elleri gördüm
Söyle bir harekette görsem yolunu Üç yüz hane derler Geben elini Söyletsem söyletsem duysam dilini Elinin içinde kınalı güzeli gördüm	Köy yeri derler keklik uçurdum Güzeli görünce aklımı şaşırdım Kıratlara buz bulanık su içirdim Akan pınarlarının selini gördüm	

Yukarıdaki bu olay Geben kasabasında 1982 yılında Ağcak Memiş denilen (85) yaşındaki yaşlı amcadan merakım gereği derlenmiştir.

ANDIRIN LÜGATÇESİ

Celil ÇINKIR

Perhize BEHRİZ, Az biraz daha PATAN KÜTEN
Korkağa CİĞERSİZ, Bir ağırlık ölçüsü BATMAN
Hareketleri tutarsız DENGESİZ, Pahvan IRIŞVAN
Çallan kesip tarla açmaya HOPUR ETMEK derler bizde

Aşı için kopanları dala AYIRTMAÇ, Yemeğin koyusuna HAPIRTMAÇ
Gevrek yufka doğranmış yoğurt DOĞRAMBAÇ, ihtiyaça EHTİÇAÇ
Döşek yorgan ve yastığın çula sanılmış hali MAHRAÇ, Verimsiz KIRAÇ
Karızmanın yerle bir olmasına FISMAK derler bizde

İri kıyma ZEBELLAH, Üzüntü kedere FIRAK
Cimnilik TAMAH, Açık Örtüsüz GABAK
Tembine TEMBAH, Yuvarlak TOPARLAK
Tutuşturarak yakmağa ALIŞTIRMAK derler bizde

Çit'e AÇAL, Şununla ŞUNÜNAN
Deve sürüsüne DUNDAL, Onunla ONÜNAN
Zarara ZEVAL, Kediye MESDAN
Şapşallaşmaya APIŞİP KALMAK derler bizde

Falanın dediği gibi DİYEN HESAP
Sevilen, Beğenilen, En Uygun TAP
Kulp'a SAP, Takunyaya HAPHAP
Aşık olmaya BİRBİRİNE DUTULMAK derler bizde

Hasattan sonra toplanan mala BAŞŞAK
Aşınarak bilge gibi olmuş taşa ÇAVŞAK
Bağırşağa BÂRSAK, Bit yavrusuna YAVŞAK
Gelenek olmaya GANİL OLMAK derler bizde

Hemen, birdenbire, aniden CARKADAK
Ağacın toprak içinde uzayan kökleri CİYNAK
Alacakaranlığa KARAAMTIRAK
Cirit oynamaya DEĞNEĞE ÇIKMAK derler bizde

Koyunun süründen ayrılmış başka yerde kuzulaması YOZLAK
Koyunların konulduğu bölünmüş yer, SAVAK
Yuvarlak TUVARLAK, Tek başına BOYDAK
Bininin aleyhinde konuşmaya GARANMAK derler bizde

İşarete İŞMAR, Ömer'e OMAR
Yokuşa PAYTAR, Uçuruma YAR
Çok küçüğe CIMCİK KADAR, Habere HABAR
Bedduya uğramak BABALI TUTMAK derler bizde

Bulgur pilavına AŞ, Yağmura İRAHİMAT
Köpekleri GUMAŞ, Yolunda gitmemeye KESAT
Metrese OYNAŞ, Atın dorusuna DORAT
Sinirlenmeye BARITLANMAK derler bizde

Öykü Yarışması'nda Dereceye Girenler

Nedim Ali Zengin Öykü Yarışması II (Birincisi)

Kerem IŞIK

Yazmak
Elli haneli bir dağ köyündeyim. Çamurlu, taşlık yollarında sendeleyip durduğum bu yomsuz köye yazmak için geldim. Tahta bavuluma birkaç kıyafetle, ilham almayı umduğum şiir kitapları dışında hiçbir şey koymadan geldim.

Tek göz bir köy evi tuttum. Köyün muhtarı yaptırılmış zamanında. Bir haftadır orada yaşıyorum. Kenef dışarıda. Gecelemin ayazında çıkmaya korkuyorum.

Bir hafta oldu geledi ama henüz tek bir satır dahi yazmadım. Aklim kör baykuşlar gibi kanat çırpın düşüncelerle dolu heyhat kalemin ucuna ağmıyor hiçbir.

Gecenin kara ağızlı kuyulara kadar sızdığı bir yer burası. Öyle yoğun ki gece, karasinekler yapıyor sanki göğe. Kavruk derimi çevreleyen dört taş duvar, bir yazı masası ve sert bir döşekten ibaret odamda tan yerinin ağarmasını bekliyorum. Çıplak duvara yansıyan gölgeleri izliyorum kimi zaman. Renk renk, desen desen gölgeler...

Yağ lambamı alıp pencereden dışarıyı seyrediyorum. Uçsuz bucaksız karanlıkta göz kırıyor kerpiç damlı evlerden sızan sarı ışıklar. "Yazarsın demek."

Evini tuttuğum muhtar böyle demişti. Neden geldim ben buraya? Bilmiyorum.

Her şey yamalı sanki bu köyde. Ceketler, şalvarlar, duvarlar, hayatlar bile... Günleri birbirine yamayarak yaşamaya alışmış köy halkı buraya gelmemi pek de hoş karşılamış olmasa gerek.

Yazı masamın üzerindeki köy ekmeğine kayıyor gözlerim.

Misafirperverler. Evet. Ama o bakışları yok mu...

Gözlerindeki kederi görüyorum o bakışlarda. Acımayı da... Neden gitmiyorum buradan? Bilmiyorum. Yağ lambasını masaya bırakıp döşeğe uzanıyorum. Kenefe gitmem gerek. Gecelemin uzayan gölgemden çekiniyorum. İnsanın içi kadar karanlık olur gölgesi.

Doğruluyorum. Bu satırları yazmam gerek.

Belki bir başlangıç... Masanın önündeki tek bacağı kırık ahşap sandalyeye oturuyorum. Çiziklerle dolu masanın yüzeyine sağılmış boş kâğıtların arasından kalemiimi çekip alıyorum. Yazmak için boş sayfaya uzanıyorum. Tüm bu çizikler... Köydeki yaşlıların yüzlerini hatırlatıyor bana. Avurtları kurumuş yapraklara benzeyen yaşlıları. Kalem elimde öylece kalakalıyorum.

Kâğıtların içinden en pirüpak olanını seçip alıyorum. Mektup yazmak en iyisi herhalde. Kasabadaki yazar dostuma. "Sevgili Metin..."

Diye mi başlasam bilemiyorum. Bana hediye ettiği antika mistar için teşekkür etmediğimi hatırlıyorum. Ondan da bahsedirim.

Mektup değil oysa yazmak istediğim. Kargaak burgaak yazımla bir şeyler karalayabilsem şu boş sayfalara...

Bir kurt uluyor uzakta. İçim ürperiyor. Ellerim titriyor. Kalemi bırakıp mektup kağıdını katıyorum. Neden yazmıyorum? Bilmiyorum.

Lambadaki yağ tükenmek üzere. Alev bir uzuyor, bir kısalıyor; ellerim gibi titretiyor duvardaki gölgeleri. En iyisi uyumak.

Döşeğe uzanıyorum yeniden. Yatarken aklıma bir şeyler gelir diye yanına aldığım deri kaplı defteri göğsüme yerleştirip ellerimi üzerinde kenetliyorum. Göğsüme dayanılmaz bir sancı saplanıyor. Yazmadıklarımın ağırlığı olsa gerek. Yere atıyorum deri kaplı defteri. Derin derin soluk alıp veriyorum. Titreyen alev sönmeden ellerimi inceliyorum yüzüme yaklaşıyor.

Neden titriyor bu eller? Bilmiyorum.

Kavurucu güneş perdesiz pencereden sızıp uyandırıyor beni. Ağzımda ekşi bir tat. Üst üste yutkunuyorum. Kurumuş dudaklarım yapıyor birbirine. Bir daha açmamaktan korkuyorum.

Yazmadığım yetmezmiş gibi bir de konuşmamak...

Aralanıyor hafifçe dudaklarım. Döşekten inip masadaki sürahiyle bardağa koşuyorum. Kana kana içiyorum durgun suyu. Suda birikmiş rüyalarımdaki günahların tortusu.

Bardakla sürahiyi gürlütle bırakıyorum ahşap masaya. Kâğıtlara bakıyorum. Hepsi boş. Bombos.

Masanın köşesindeki ekmeten bir parça koparıp ağzıma atıyorum. Kayış gibi sert. Çiğnedikçe köpürüyor ağzım. Dün gecedeki hatırladıklarımı yazsam barı.

Düşünüyorum. Bir kurt uluyor usumda. İçim titriyor ekmeği yutarken. Duvardaki lekeler gölge oyunlarından geriye kalanlar sanki. Alacalı imgeler çarpıyor gözüme. Duvarların dördü de bir. Ve dördü de çullaniyor üzerime.

En iyisi dışarıya çıkmak. Çekindiğim köylülerin arasına karışmak.

Kolları yamalı ceketimi geçiriyorum üzerime. Birkaç boş kâğıt katlayıp kalemiimle birlikte ceplerime sokuşturuyorum. Yazının nerede geleceği belli olmaz.

Gırcıdayan kapıyı açıp dışarıya çıkıyorum. Güneş gözlerimi açıp çapaklarını eritiyor. Tozlu yoldan köy meydanındaki kahveye doğru ilerliyorum. Köydeki tüm gözlerin beni süzdüğünü hissediyorum o an. Perdeler aralanıyor, fısıltılar yükseliyor, omuzlar

dürtükleniyor...

Adım önüne adım atarak kahveye varıyorum. Gözüm sanı topraktaki kara gölgemle. Havada mis gibi çay kokusu. Bıyıklı bakışlar çevriliyor bana.

"Hoş geldin beyim," diyor içlerinden biri. Başımı sallayıp çardağın altındaki boş masalardan birine ilişiyorum. Masada çizikler var.

Kahvecinin چراغی yanaşiyor yanıma. Koyu kırmızı şay dolu bir bardak bırakıyor önüme. Metal altlıkta çay birikmiş. Belli ki çırak acemi. İnce belli bardaktan bir yudum aldıktan sonra altlık yerine ahşap masaya bırakıyorum.

Her yüz yabancı. Her bakış çekinik. Bir sigara yakıyorum. Kara dumanlar salan bir buhurluğum o an. Mavi göğe yükselen duman topak topak bulutlar oluşturuyor sanki. İki yudum daha içince bitiyor çay.

Nefes almadan yaşıyor gibiyim. Bu dünyadayım ama ölmüşüm sanki. Göğsüm, deri kaplı defterin ağırlığını anıyor. İlençli yıldızların çplak duvardaki gölge oyunları ulanıyor bakışlanma. Belki de kimsenin selam vermemesi bu yüzden.

Masaya birkaç demir para bırakıp apar topar kalkıyorum. Muhtar köyün yakınında bir şelaleden söz etmişti. Onu bulup, onu yazmak istiyorum.

Kavrak köyün çağlayan şelalesi.

Bana selam veren adama bakıyorum. O da bana bakıyor ama görmüyor sanki. Bakışlarında ağulu bir keder.

Camiyi geçerek köyden çıkıp dümdüz ilerledikten sonra ulaşsın şelaleye demişti muhtar. Dört hoparlörlü minareye doğru yürüyorum.

Kaşak bir cenaze arabası görüyorum. Baş örtülü kadınlar, dizlerini döven kadınlar, ağılamayan erkekler...

Göz çukurlarıma doluşacak solucanları, kurtçukları düşünüyorum. Onları şelaleyle ilintilemek istiyorum yazımda.

"Selamın aleyküm," diyor donuk bakışlı adamlardan biri. "Biz yapamadık, tabutu sen taşır mısın arabaya."

Bir diğeri, "Altın işlemeli renkli ibrişimden kefene sardık kızımızı," diyor.

Renk cümbüşü gölge oyunuyla birleşiyor esrik aklımda.

Cami avlusunda öylece yerde duran tabutu tek başıma kaldırıyorum. Neden taşıyamıyorlar anlamıyorum. Tabutu arabaya yerleştirirken göğsüme yine aynı acı saplanıyor. Den kaplı deftere bunları yazmam gerektiğini düşünüyorum.

"Allah ne muradın varsa versin," diyor ağlayan kadınlardan teki.

Ah tek bir satır yazabilsem... Arabaya koşulu lagar beygir kişneyerek yola koyuluyor ağır ağır. Kalabalık da arkasından. Eğri büğrü köy yollarında gözden kaybolana kadar onları seyrediyorum. Kesif bir ceset kokusu kaplıyor her yanıma. Şelalede yikanırım diyerek yürümeye devam ediyorum.

Kavrak toprağı eze eze ilerliyorum. Alınımın akan ter göz kapaklarını aşp gözlerime sızıyor. Tam bir sessizlik hüküm sürüyor. Kalbimin atışlarını dahi duyabiliyorum. Yürüdükçe şelaleden uzaklaştığımı hissediyorum. Beni o tek göz evden, şekilsiz kerpiç

evlerle dolu köyden uzaklaştırmak için muhtarın uydurduğu bir yalan belki de şelale. Köye günahlarını, gecenin sızdığı kuyular kadar kara yüreğimi de getirdiğimi fark etmiş olabilir. Nereye gitem uğursuzluk kara bir bulut gibi çörekleniyor üzerime. Bungun, iç burkan bir bulut.

Güdük ayakları çplak bir oğlan çocuğu çıkıyor karşıma. Şelaleyi soruyorum. Haberi yok. Çarpık dişlerini göstere göstere sırtıyor. Eksik dişlerinin boşluğunda tükürük birikiyor konuşukça. Daha ileride bir korkuluk mezarlığı olduğundan bahsediyor. Bir karga sürüsü geçiyor. Mavi gökte kara bir bulut.

Yazmak istiyorum. Korkulukların mezarını ziyaret eden kargalar. Tek bir satır yazabilseydim... Cebinden sarkan sapanını çıkarıp sallaya sallaya uzaklaşıyor çocuk. Yürümeye devam ediyorum. Mezarlıkta, göçmüş korkulukların anısına bir ağıt yazabilirim belki.

Eciş bücüş tepeler görüyorum çok uzakta. Issız, asude bir yer burası. Kendimde değişim sanki. Gören gözler, koklayan burun, duyan kulaklar benim değil. Zaman kıvamlı bir bal gibi, akmak bilmiyor. Kargaların bet seslerini taşıyor yorgun rüzgâr. Ağzımda ekşi bir tat.

Nereye gidiyorum? Bilmiyorum.

Gölgesi çocukluğumdaki pınarlar kadar serin bir söğüt ağacının altına kusuyorum yazamadığım satırları. Kayış gibi sert ekmeği, çizik dolu masaları, rengârenk kefenleri kusuyorum. Kustukça hayat buluyor, rahatlıyorum. Yayılıp, kaplıyorum kuraklığı. Söğüt ağacı gölgesine oturup cebimdeki kâğıtları çıkarıyorum.

Uyuyakalmışım. Elimde kalem, önümde rüzgârda uçan beyaz kâğıtlar. Titrek, kuru bir kâhkahaya uyanıyorum. Kaşak cenaze arabasını görüyorum gözlerimi açar açmaz. Donuk gözlü adam bana bakarak sırtıyor.

"Köye götürüyem seni," diyor. İri gözlerinde gizli kederde kendimi görüyorum. Önümdeki kâğıtları cebime koyup arabaya biniyorum.

"Sayende gömdük onu. Eksik olma," diyor. Susuyorum. Suskunluk mürekkep misali sızıyor yanı açık ağzımdan karamaya yüz tutan göğe. Omuzlarını titreterek gülüyor donuk bakışlı adam.

"Bir korkuluk daha öldü işte. Kargalar çoğalacak," diyor.

Tüm olanı biteni kâğıda dökmem lazım. Tek bir satır yazabilsem...

Lagar at, başı önde ilerliyor. Arada bir şaklayan kırbaçla hızlanıp çok geçmeden yeniden yavaşlıyor. Bu şekilde köye varıyoruz. Üstüm başım toz içinde. Ağzımda o ekşi tat. Kahvenin önünden geçerken bakışlar bana çevriliyor. Donuk bakışlı adam tek göz evimin önünde indiriyor beni. İçeriye girmeden arkasından bakıyorum. Kerevetine renkli ibrişimden bir kefen serili.

Gökyüzünü geçeden önce kargalar karartıyor. Çatılarda, yalaklarda, ağıllarda her yerde karga var. Yağ lambasını yakıp yazı masamın başına geçiyorum. Elimde kalem öylece bekliyorum. Gece pencereden sızıp tüm odamı kaplıyor. Göğsümden aynı ağrı. Yine yazamayacağım belli ki. Kalemi boş kâğıtların üzerine bırakıp döşeğime yatıyorum. Soğuk, yoz gece bedenimi sarıyor.

Düşümde asla yazamayacağım kanayan korkuluklar görüyorum.

ANDIRIN LÜGATÇESİ

Celil ÇINKIR

Beş yufkaya DÜRÜM, Tohumlu sarmaşığa HEBİL

Tamamina TÜSTÜM, Kaküle KEKİL

Merdive SÜLLÜM, Meyveli bir bitki DEDENGİL

Gülmekten kınıldım yerine GÜLE GÜLE ÖLDÜM derler bizde

Büyükanneye EBE, Bekletmek EĞLEMEK

Heybeye HEBE, Götürmek ELETMEK

El dokuması yün çakete KEBE, Evlendirmek EVERMEK

Zonklamaya DİRKLEMEK derler bizde

Deve semenine HAVUT, Alaya almak GİRĞİR ETMEK

Kavrulmuş buğday ununa KAVUT, Ötmeye ÇİĞİRMAK

Paltoya KAPUT, Bırakmak yerine GOYURUVERMEK

Baş sıkışmaya DARAKMAK derler bizde

Tetikte olma durumu HAMPİ, Gücü yetmek BAŞETMEK

Eşek yavnusuna SİPA, Yıldırım düşmek BALK ATMAK

Değneğe ZOPA, Geçimini sağlamak BAKMAK

Neşesiz olmaya DİŞLİKSİZ OLMA derler bizde

Erkek deveye LÖK, Yolunu şaşımaya AZMAK

Büyüğe BÖÖK, Kızmaya AZARLAMAK

İri İri LÖK LÖK, Nazardan korumaya AYNA TUTMAK

Bir şeye alışmaya DADANMAK derler bizde

Kül rengine BOZ, Denemek SINMAK

Cevize GOZ, Sıvazlamak SİĞAMAK

Süt vermeyene YOZ, Haber almak SALAALMAK

Özelliğin bozulmasına CILKI ÇIKMAK derler bizde

Balyoza KÜLÜNK, Çantaya ÇENTE

Sebzedeki maraza ZENK, Perakendeye PEREKENTE

Renge İRENK, Tamamina ALİYENE

Ayakta durmaya ÇÖOMEK derler bizde

Yıldırım BALIK, Sarı renkli koyu bala HONGUR BALI

Bozulmuş yumurtaya CILK, Bu sefer BUNCALI

En birinciye İPDİLİLİK, Kınalı GİNALI

Çok görmeye ÇOKSINMAK derler bizde

Ertesi'ne DEVLİKİ, bırakverince GÖRÜVERİŞİN

Tilkiye DİLİKİ, İsteyince İSDİYEŞİN

Her günkü KÜNDEKİ, Deyince DİYEŞİN

Topallamaya AKSAMAK derler bizde

Keçilerin yatma yerine SEKİ, Ne yapacaksın NİNİYEÇİN

Eyerin arka kısmına TERKİ, Öyleyse ÖYLİYEŞİN

Tiryakiye TİREKİ, Sıçırınca SİÇİRİYEŞİN

Fırlatıp atmaya FİNCİTTİRMAK derler bizde

Torosların yücelerinde avelendi
bu "aşk" ateşi; aldı rüzgar, savurdu.
Çukurovanın düzüne; ateşi söndü, külü kaldı geriye..!

Aşıkların Gözyaşı

Hüsnü KARCI

Benli Kız öne düştü, Hüseyin ile Süllü'de arkada durarak, Oba'ya vardılar. Obalık yerde bir carlilik, bir şenlik havası vardı !Gençler ata biniyor, çocuklar çelik-çomak oynuyor, gelinler-geç kızlar üzerlerine vazife olan rutin ev işlerini yapıyorlardı... Çocuk sesleri, hayvan sesleri, büyüklerin bağırış çağırışları, kuş sesleri ve ormanlardan yankılanan garip uğultular birbirilerine karışmış, oba yaşamının canlılığını ifade ediyordu. Çadırların arasından geçerlerken, obalıkların dikkatini çekmişti yabancılar! Benli Kız, çadırlarına yaklaştığında Anasına seslendi: -Anaa...Anaa...dedi; derlen hele; misafirlerimiz var.

Klasik, geleneksel motif bezeli, Türkmen kıyafetli, beli bükük yaşlıca Döne Kadın, iki eliyle tuttuğu kırman ve koltuğunun altına sıkıştırdığı iplik yumağı ile çadırın önünde belirdi. Elini alnına götürerek, ters yansıyan güneş ışığından gelenleri seçmeye çalışıyordu. Çadıra yaklaştıklarında: -Ana, bunlar aşık, aşık, dedi Benli Kız.

Döne Kadın:

-Hoş geldiniz, dedi; hangi ilden, kimlerden olursunuz?

Hüseyin, Döne Kadın'ın elini öpmek için hamle yaptı. Süllü de peşi sıra.

Hüseyin:

- Yarpuz lî'nden oluruk. Adım Hüseyin. Yarenimin adı da Süllü. Çalıp, çığırnak bizim işimiz.

Anlayacağınız, gezginciyiz işte.

Döne kadın telaşlandı!..

-Amanın, dedi; misafir başımızın tacı, buyurun, şöyle oturun.

Etrafına bakındı, bir şeyler aradı, telaştan aradığını bulamadı:

-Kusuruma bakmayın, dedi; içeri buyurun, isterseniz kapı önünde de oturabilirsiniz. Minder batkımda...Gözüm pek fehmemedi de.

Benli Kız, Anasının telaşını anlamıştı, çadırın içine zorlattı. Yüklükten birkaç yer minderini indirdi, yere serdi.

- Telaş etme Ana sen; yorulma, misafirlerle ben ilgilenirim, dedi; misafirlere döndü; yer göstererek, 'buyurun, şöyle oturun.'

-Bağışlayın, zahmet vermek istemezdik, dedi Hüseyin, mahcup edayla.

Döne Kadın:

- Amanın yavrum zahmet ne ki, misafir berekettir yavrum.

Benli Kız bir yandan, Döne Kadın bir yandan misafirlerini memnun etmek için olağanca çaba gösteriyorlardı. İkrâm üstüne ikrâm, misafirleri mahcup ediyordu. Misafirler, her defasında mahcubiyetlerini dile getirmek durumunda kalıyorlardı.

Tüm ahali, dilden dile obalarına bir Aşığın geldiğini duydular. Yüzlerde tebessüm, kalplerde heyecan ve merak duygusuyla çoluk çocuk; genci yaşlısı; kızı kızanı yediden yetmişe herkes

Aşığı görmek için, Benli Kız'ın çadırına doğru yöneltiler. Yüksek sesli konuşmalar, 'merak' duygularını ifade ediyordu!

I.Kadın:

-Görelim bakalım, bu Aşık ne söyler, nasıl söylemiş...

II.Kadın:

-Acep nerelidir bu Aşık ?

III.Kadın diğerine (adı Güllü olana):

-Kız Güllü, 'Aşığı, Benli Kız getirmiş,' diyorlar.

Anam nereden buldu bu Aşığı?

Gülüşmeler!..

I.Kadın (Güllü):

- Benli'yi bilmez gibi konuşursunuz! O da 'Aşık'ya anam! Ah bir de saz çalabilse, Ne yürekler yakar O. Çok aşıklarla atıştı...Alta kalmadı hiç? Kaşınması tutmuştur gene. Ötekiler gibi, bu Aşığı da yerden yere çalması? Çalmasını yiyen, bir daha obaya uğrak vermiyor da...Yamaan, yaman!

II.Kadın:

- Çilli dilbaz.

Tüm obalılar, Aşığın dilinden dökülecek özlü sözlerle hoş bir muhabbet için, Benli Kız'ın çadırında toplandılar.

Misafirler, ikrâm edilen akşam yemeklerini yiyorlardı. Ahali, çadırın etrafını çevreleyerek, Aşığın ortalığı şenlendirmesi için beklemeye koyuldular. Uzun belikli, Ahu gözlü, sırma sayalı, Göğsü tavus kuşu nakışlı Benli Kız belini çadır direğine vermiş, ayakta dikeliyordu. Uğrun uğrun bakışlarıyla Hüseyin'in dikkatini çekmekten de geri durmuyordu! Durumu fark eden Hüseyin'in tebdilli şaşı! Elindeki yufka ekmele pilavı lokma yapacakken, yanlışlıkla yoğurda batınca,

Benli Kız tutamadı kendini, kafiyeli sözcüklerle ulu orta iğnelemekten çekinmedi!

Aşık neden böyle dargın oturdun

Eş deyi elin yoğurda batırdın

Seyredenlerin işin bitirdin

Yoksa mı kalmadı aklın başında

Durum karşısında mahcup olan Hüseyin, sofradan elini eteğini çekti, yanı başında duran bağlamasına

eline aldı, Benli Kız'a karşı şöyle cevap verdi...

Ben aşığım böyle dargın oturdum

Aş deyi elimi yoğurda batırdım

Maya gibi alıncağızıma dikildin

Var mı idi bana gazezlerin

Benli Kız, Hüseyin'in cevabına karşı, samimi ifadelerle, yüreğini açtı.

On beşi yaşadım böyle uslandım

On altı deyince bugün seslendim

Elmas gibi sandıklarda beslendim

Yoktur eğri yere benim işlerim

Bu sefer de Hüseyin aldı sözü, titreterek sazının tellerini...

Benlim ben olaydım dünyada harcın

Var mı idi senin tüccara borcun

Eğilmiş kalende yıkılmış burcun

Hiç usta gördü mü dökme taşların

Benli Kız, Hüseyin'in sorgulamasına karşın kendini bir kere daha tarif etmek durumunda kaldı.

Terziler dikini diker himirir

Açıkta olanı hayvan gemirir

Güllerim tazeden yeni domurur

Hiç usta görmemiş yapı taşların

ASLAN EMLAK - İNŞAAT

YENİ KADIRLI SİTESİ

SİTEMİZ KOPE 2.5 YILDA TESLİM

ANAOKULU

İLKOKUL
ASLAN EMLAK İNŞAAT
VERGİ DAİRESİ YANI KADIRLI

BÜRO : 0328 717 39 16
GSM : 0536 295 55 66
0544 490 86 51
0506 228 29 01

ÇİFTLİK

**SPECIAL
SULU YEMEK ve KEBAP**

Sıddık ÇERİ

RESTAURANT

Eski Osmanlı Sk. No:3 Mecidiyeköy - İSTANBUL
Tel : 0.212 274 24 54 - 274 76 62 Fax: 0.212 288 41 81

PAMUKKALE
TURİZM

Şişli Acentesi

yeni adana seyahat

Adana - Kadırlı - Kozan
İmamoğlu - Ceyhan

**NİĞDE
AYDOĞANLAR**

İstanbul - Niğde - Altınhisar - Bor

MALATYA

KERNEK

MALATYA - GÜRÜN - DARENDE

Adana - Kadırlı - Kozan
İmamoğlu - Ceyhan
Osmaniye - Iskenderun - Hatay

İstanbul - Ankara - Kayseri

mersin KOÇ

İstanbul - Mersin

OTOBÜS BİLETLERİ

TÜRK HAVA YOLLARI

PEGASUS

AIRLINES

ONUR AIR

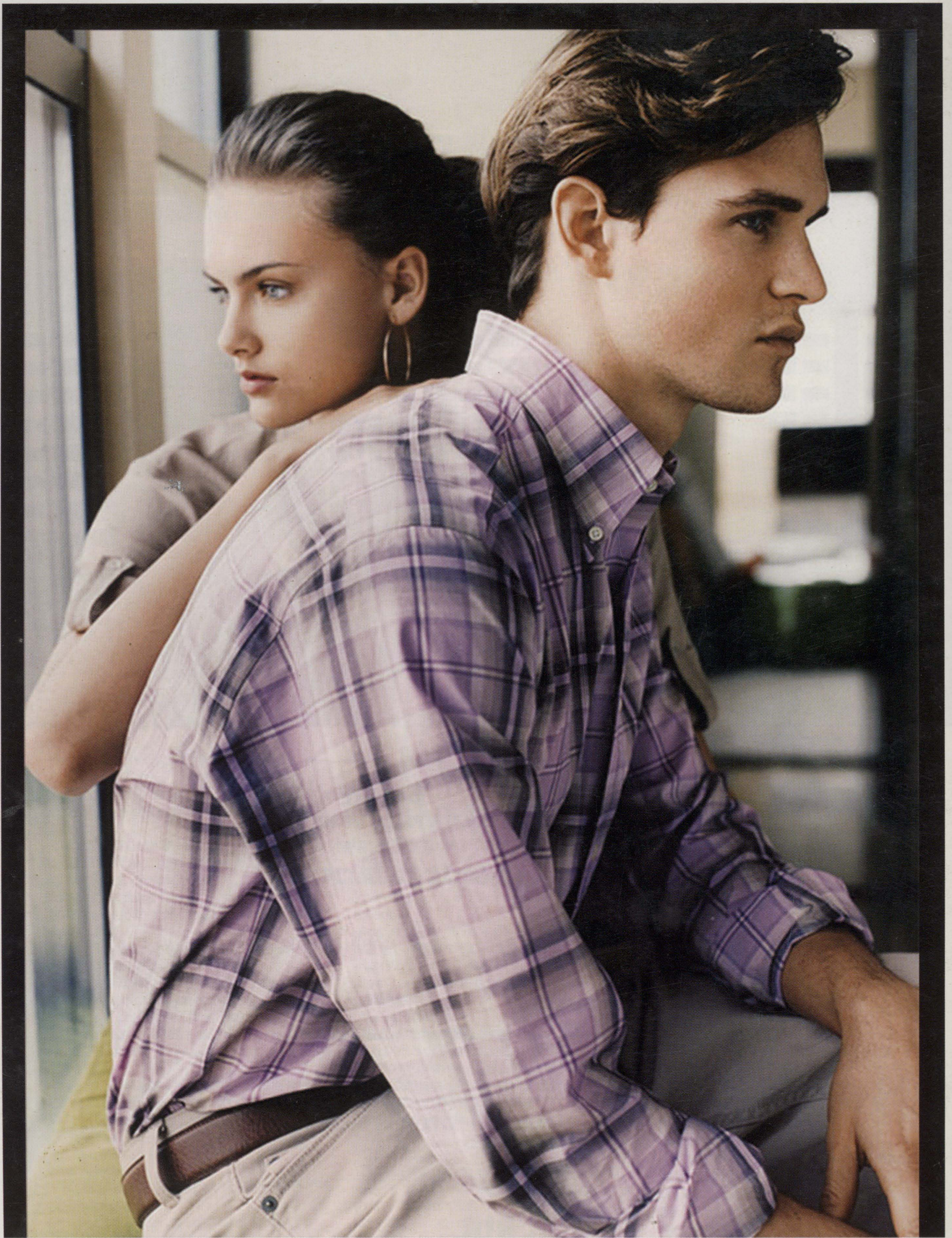
atlasjet

**BİR TELEFONLA
TÜM DÜNYAYA UÇAK BİLETİ**

MECİDİYEKÖYDE HİZMETİNİZDEYİZ.

Tel: 0.212 275 26 34 - 35

Gsm: 0.546 968 27 38

GÖKÇELİ GİYİM

'Tarzınız ve Ötesi'

G.G.S

GÖKÇELİ GİYİM SAN.TİC.LTD.ŞTİ

Pazarlar Cad. No:45 Seyhan/ADANA Tel:0 322 352 30 78 Tel/Faks: 359 83 62